

ÕUESÕPE

Valga-, Põlva- ja Võrumaal käib õuesõppimise nädal, mis toob koolipered majast välja. **LK 3**

TÖÖSTUSALAD

Võru vallavalitsus otsib huvilisi, kes vajavad oma tegevuseks tootmis- või ärimaad, valikus on krundid Väimelas ja Vastseliinas. **LK 4**

KIIREM RONGILIKLUS

Euroraha toel läbivad taastusremondi Tartu–Valga liinil Palupera–Puka ja Puka–Keeni raudteelõigud, mis peale reisirongiliikluse on olulised ka kaitseväge logistikale. **LK 5**

MÕISA REMONT

Ahja mõisa peahoone katus laseb vett läbi, sestap tuleb ette võtta katuse remont. Samuti on plaanis korstnate ümberehitus. **LK 6**

SIIL. Suuremad manöövrid viiakse läbi Valgamaal.

Suurõppus võtab pöörded üles

ARVED BREIDAKS

arved.breidaks@lounapostimees.ee

Tuhanded reservväelased üle Eesti saabusid teispäeval Võrus, Tartus ja Luunjas asuvasse kogunemispunkti, et olla järgnevat poolteist nädalat osalised

Eesti kaitseväge rahuaja suurõppuses Siil 2022.

«Täna hommikul kell 9 tulid siia, täitsime mõningaid pabereid, siis suundusime latu, laost saime varustuse ja nii ta siin toimib,» rääkis reservväelane **Kristjan Bergström** (pildil) eile Tartus Raadi kogunemispunktis.

«See on lausa vajalik, et natuke vaheldust saada. Milles iganes, kas argielust või niisama meelelahutusest.»

«Reservväelasi on saanud järjest rohkem, kõige rohkem jalaväelasi ja praeguseks peaks neid olema siin üle viiesaja,» ütles 2. jalaväerigaadi ülem kolonel **Tarmo Metsa** (pildil) teispäeva lõunatunnil. «Ootame siia

sutsuke alla 2000 inimese, õhtul hilja loodame saada enamiku üksusi täiskohasseisuni ja siis nad liiguvad siit välja.»

Kokku võtab esmaspäeval pihta hakanud ja valdavalt Lõuna-Eestis toimuvast suurõppusest Siil osa umbes 7100 reservväelast ja kaitseliitlast, 2500 ajateenijat, 2000 tegevväelast ning 4200 liitlassõdurit.

Saarelt õppusele

«Minul algas õppekogunemine juba eile, kui pidin tulema Saaremaalt mandrile,» ütles varustuse järjekorras seisnud Eliise Hoogand. Kuressaare haiglas õena töötav Eliise oli üks väheseid naisi, kes Raadi kogunemispunktis silma hakkas. «Üllatuslikult ei ole jah naisi. Mõni on ikka vilksatanud,» tõdes ta. Ajateenistust

Pärast paberite vormistamist said reservväelased Tartus Raadi linnakus kätte varustuse, mis sealsamas selga tõmmati.

VIDEOLOGU
www.lounapostimees.ee

KRISTJAN TEEDEMA

Eliise Hoogand läbinud pole. «Olen teinud läbi kiirema variandi, baaskursuse ja sellepärast olen ka siin,» ütles ta.

Saabumise järel ootas reservväelasi esmalt lühike paberitöö, mille järel jagati meestele ja üksikutele naistele välja juba varustus ning seejärel ootas liikumine väljaõppealadele.

«Palju inimesi tuleb kokku, aga see ei tähenda veel koostöövõimelist meeskonda,» selgitas Tarmo Metsa. «Kaks-kolm päeva läheb selleks, et nad kokku harjutada. Esmaspäevast läheme väliõppusele, mis keskendub Väike-Eemajõe joonele ja piirkonnale kuni Valgani välja. Sellest saab põhipingutus.»

Peamiselt võib Siili ajal kaitseväge üksusi märgata Otepääl, Sangaste, Sooru, Jõgeveste, Puka, Tõrva ja Pikasilla kandis. Nendes piirkondades

võib olla tavapärasest rohkem müra ning näha maanteedel liikumas kaitseväge sõidukeid. Õppuse alguses harjutatakse laskmist Metsniku, Sooru, Kanepi, Sõmerpalu, Uniküla, Utsali ja Väluste kandis.

Uued relvad

Oluline muutus võrreldes varasemate reservkogunemistega on tänavu kasutatavad relvad, mullu kaitseväs kasutusele võetud Rahe 20, millega varem ajateenistuse läbinu-

tel tuleb kõigepealt tutvavaks saada.

«Sellest saab üks oluline osa sellest väljaõppekogunemisest. Loobume vanadest Rootsi päritolu AK-4-dest ja kõik üksused peaksid õppuse lõpuks olema suutelised valdama uut käsituli relva,» kinnitas kolonel Metsa.

Uute relvade kõrval on aga muutunud ka õhustik, mis tänavust suurõppust saadab. Kui palju mõjutab Ukrainas käiv sõda meie suurõppuse ülesehitust?

«Mis puudutab 2. jalaväerigaadi, siis pigem mitte,» vastas Tarmo Metsa. «Mis puudutab liitlasi, siis vastus on jah. Liitlaste osakaal on õppusel tänu sellele tõusnud. Mainin ära kohale jäänud Briti lahinggruppi, kes töötab kokku 2. jalaväerigaadiga – see ei olnud algne plaani osa. Eeldame, et nagu me näeme tungi

Kaitseliidu ridadesse, kus inimesed tahavad saada esmast väljaõpet, siis tõenäoliselt saab osavõtt võrreldes varasemate õppekogunemistega olema kõrgem.»

Mis järgnevat poolteist nädalat ees ootab, võisid reservväelased eile vaid oletada. «Ilmselt metsas olemist ja endal meeldetuletamist meditsiini alal. Loodame, et ilm läheb soojemaks,» ütles Eliise Hoogand.

«Tunne on raske, liiga palju varustust, aga küll harjub,» lisas Kristjan Bergström.

Siil 2022 kestab kolm nädalat ning jaguneb nelja etappi. 16.–20. maini formeeritakse osalevad üksused, 21.–22. maini harjutavad üksused koostööd. 23.–26. maini peetakse väliõppust peamiselt Lõuna-Eestis, 27. maist 3. juunini korraldatakse lahinglaskmised kaitseväge keskpõlvikoonil.

Peamiselt võib Siili ajal kaitseväge üksusi märgata Otepääl, Sangaste, Sooru, Jõgeveste, Puka, Tõrva ja Pikasilla kandis. Nendes piirkondades võib olla tavapärasest rohkem müra ning näha maanteedel liikumas kaitseväge sõidukeid.

ARVAMUS

ARVAMUSED, AJALEHT@LOUNAPOSTIMEES.EE, TEL 513 0965

Kaitseotstarbeline raudtee

Enne seda, kui praegused Elroni rongid 2014. aastal Eestis reisijaid sõidutama hakkasid, räägiti, et uute rongidega saab arenguhüpe raudteetaristus. Räägiti sellestki, et moodsad rongid hakkavad sõitma kiirusega kuni 160 km/h, mis toonases kontekstis, kui rohekasvalged raudruunad süssutasid maksimaalselt 90 km/h piiril, tundus justkui midagi uskumatut.

Ehkki aastate jooksul on investeeringuid raudteesse tehtud hulga, ehitati uued peatused ja remonditi ka rööpaid, selgus üsna pea pärast «porgandite» liiniletulekut, et ega lubatud kiirust 160 km/h siinsel raudteel niipea saavutata. On teine kehvake ning vajavat suurt investeeringut ja nüüdisajastamist.

Selle aasta algul tuli valitsus välja raudtee arendamise kavaga aastani 2028, mis näeb ette praeguse reisijate kasutuses oleva raudtee elektrifitseerimise. Samuti suurendatakse Tartu, Narva, Viljandi ja Haapsalu suunal kiirust kuni 160 kilomeetrit tunnis.

Lõuna-Eesti kolmnurgas olev raudteetaristu on aga muu Eestiga võrreldes jäetud vaeslapse rolli: Tartu–Koidula ning Tartu–Valga liin viiakse küll elektritoitele, kuid rongid sõidavad seal siiski aeglasemalt. Raha suunatakse piirkondadesse, kus reisijad rohkem, ütleb ministerium. Ka Eesti reisirongide operaatorfirma Elroni andmetel on just neil kahel liinil kõige vähem sõitjaid.

Lisaks ülal nimetatutele on meil siin veel ka Valga–Koidula liin, mis Võrumaa inimestele olnud hell teema juba sajandivahetusest saadik, mil reisirongiliiklus seal suleti. Praegu sõidab lõigul üks-kaks kaubarongi nädalas. Ka uue raudtee arendamise kava kohaselt reisirongiliikluse taassündi ministerium seal lähitulevikus ette ei näe.

Lõuna-Eesti kolmnurgas olev raudteetaristu on aga muu Eestiga võrreldes jäetud vaeslapse rolli: Tartu–Koidula ning Tartu–Valga liin viiakse küll elektritoitele, kuid rongid sõidavad seal siiski aeglasemalt.

Kagu- ja Lõuna-Eesti kolmnurk aga asub Eesti piirialal, lisaks elame pöördelisel ajal. Kui Tartu–Valga liinil olev Palupera–Puka–Keeni lõik remonditakse aastaks 2026, et sealtkaudu saaks näiteks Tapale militaartechnikat paremini transportida ning raha selleks tuleb Euroopa sõjaliste objektide fondist, siis kas riigikaitse vaatenurgast ei oleks mõistlik midagi sarnast ka Valga–Koidula liinil teha? Praegu saab seal kehva raudteetaristu tõttu liikuda vaid kiirusel 40–50 kilomeetrit tunnis.

HEIKI KELP, SA VÕRU KANNEL JUHATUSE LIIGE

Piirangute tingimustes ära jäetud üritused on tekitanud olukorra, kus kindlustunne ning usaldus publiku ja korraldaja vahel kipub kaduma. Artistid tõstavad oma esinemistasu, kuid piletihindade tõus võib saalid pooltühjaks jätta. Samas rõõmustab Võru linna kultuurivedurit harrastajate entusiasm ja esinemistahe.

Kultuurirahvast ootab kriiside kiuste ees rikkalik suvi

Kriisist kriisi. Nii võib lühidalt iseloomustada viimase kahe aasta katsumusi Võru Kandlele kui maakonna suurimale kohalikule kultuurikorraldajale, sest viis kuud olid kultuuriasutused täielikult suletud ja 12 kuud tegutsesi piirangute tingimustes. Püüdsin juhina olla realist ja teha otsuseid, mis säästaksid tegijaid ja publikut. See tähendas planeerida üritusi ettenägelikult nii, et need ikka ka toimuda saaksid ja tehtud töö tühja ei jookseks ning juba väljakuulutatud etendustele ei kleebitaks peale silte «jääb ära» või «edasi lükatud».

Paraku pole see praktikas õnnestunud kuni tänaseni. Ajaga on kadunud kindlustunne ja usaldus publiku ja korraldaja vahel, mis ongi momendil suurim probleem. Saalid pole endiselt täis ja iga tõrge annab taas tagasilöögi. Tihti saame heatahtlikku tagasisidet ja kiitust partneritelt ja publikult, aga meist olenemata kõik etendused siiski väljakuulutatud ajal ei toimu.

Seega jääb ka tulevikus võimalus tegevusi planeerides vaid riskida. Korraldajale muudab riski oluliselt suuremaks asjaolu, et suuremad üritused vajavad ka professionaalsete esinejate kaasamist ja mitmed Eesti artistid on tõstnud hinda.

Teine võlusõna on esinejate lepingute lahutamatuks osaks ristitud raider ehk nimekiri kõigist tehnilistest seadmetest ja muudest tehnilistest tingimustest, mis on vajalikud artisti esinemiseks. Raidereid analüüsides võiks järeldada, et iga teine artist on vähemalt Grammy nominent, kes peab esinemiseks saama kõige eksklusiivsema esinemistehnika ja valgustuse, mis tõstab oluliselt ürituse eelarvet.

Piletihinna tõusu suhtes on publik samas väga tundlik. Seega tuleks igal esinejal mõista, et ürituse korraldaja pole lehm, keda lüpsata, vaid partner, kellega koos riske jagades saab kogu sektor kriisist väljuda ja edasi areneda.

Omakultuuriga on asjad korras. Harrastusringid kui kohaliku kultuurielu peamised vedurid tulid kriisist läbi raskelt, kuid ilma suuremate kaotusteta. Entusiasm ja tahe tegutseda pole kuhugi kadunud. Korraldatakse väga heal tasemel kontserte ja esinetakse tähtpäevadel. Selline partnerlus teeb vaid rõõmu.

Sõda Ukrainas pole isenesest kultuurielu toimimises suurt kriisi põhjustanud, sest see on sedavõrd absurdne, et esialgselt šokist kasvas välja protest ja nüüd tegutseme Ukraina põgenike heaks kui kindel tagala. Iganädalased ukrainakeelsete filmi-

Piletihinna tõusu suhtes on publik samas väga tundlik. Seega tuleks igal esinejal mõista, et ürituse korraldaja pole lehm, keda lüpsata, vaid partner, kellega koos riske jagades saab kogu sektor kriisist väljuda ja edasi areneda.

de linastused lastele Kandle kinos ja toetuskontserdid üle maakonna on saanud tegelikuseks ja loonud kindlustunnet – me hoolime.

Kandles leiab aasta algusest aset aina enam sündmusi ja ka kinos on lõpuks saanud linastada mitu kuud riivil seisnud Eesti mängufilme. Külastatavus kerkib jõudsalt. Jaanuari 1400 vaatajat on igakuiselt saanud lisa enam kui tuhande võrra ja nii ületab aprilli külastatavus juba 5000 künnise. Kasvuruumi siiski on, sest 2019. aasta hooaja keskmine oli ligi 10 000 ürituste külastust kuus.

Suvest suvesse on alati mindud siiski optimistlikult ja jagan seda seisukohta, sest millalgi peab saama ka patareisid laadida. Kultuurisuvi Võrumaal tootab tulla sündmusterohke. Kultuurikalendar on kirev nagu rahvariide-seelik, mõeldud on igale eale ja maitsele.

Maist alates toimub nii Kandles kui ka maakonnas

üritusi peaaegu igal päeval. Võru linna suurimad suvetevõtmised on Võru pärimustantsufestival, Võru lastefestival, Ed. Tamme nimeline Võru puhkpillifestival, vaskpillipäevad ja Võru linnapäevad. Need kõik on planeeritud täies mahus ja saavad teoks traditsioonilistel aegadel.

Kannel pakub suvesse lisaks džässipärleid. 29. juunil annab Eestis ainsa eksklusiivse kontserdi Türgi noore üliandeka džässpianisti Hakan Başari trio. Augusti lõpus toimub aga Tartu 2024 egiidi all USA basskitarristi ja õppejõu Stuart Hammi eestvedamisel bassifestival koos meistrkursustega, kus koolitajatena ja kontsertidel löövad kaasa Euroopa ja sealhulgas ka Eesti tunnustatud muusikud.

Eraldi peab mainima Võru suvelavastusi. Jaanipäeva paiku esietendub MTÜ Müüdnud Naer nostalgiline suvelavastus «Rannatare» ja juuli keskel saab taas Navi külas näha menukat lavastust «Godot'd uutena». Juuli lõppu jääb Kandle aias etenduv Vana Baskini Teatri lavastus «Kihnu Jenka».

Võru linna kultuurisuve sisustavad loomulikult veel mitmed ettevõttjad ning organisatsioonid, nagu näiteks Võru instituut, Võrumaa Spordiliit, Liiva Ate ja paljud teised. Elamusterohket suve nii tegijale kui külastajale!

LUGEJA KIRJUTAB MIDA TEHA, KUI RAHA SULAB PEOS?

Tarbijahindade praeguse kiire kasvu ja lähiaastaks oodatava ligi kümneprotsendise inflatsiooni tingimustes sulab raha inimeste sõrmede vahel. Kui kahe aastaga väheneb raha ostujõud üle 20 protsendi, on kohe käes hetk, kus harjumuspärase summa eest ei saa osta

enam viit jätist, vaid paremal juhul neli.

Rahvana kokku on meil ju raha pangavarvetel rohkem kui kunagi varem. Probleem on aga see, et praegu lihtsalt kaotab see raha ostujõudu tõttu kiiresti oma väärtust. Veelgi halvem uudis on, et intressi tootvate tähtajaliste hoiu-

te osakaal on kogu aeg pidevalt kahanenud. Aga just see on hoiuseliik, mis annaks kas või osalise kaitse säästude sulamise vastu.

Praegusel segasel ajal pole suurele osale säästude omanikest lahenduseks ei aktsiaturg, kuld ega krüptovaluutad. Riskikartlikule säästjale ei saagi täna oma säästude «turvaliseks parkimiseks» soovitada muud kui kaht varianti: paigutada raha tähtajalisele hoiusele või otsida mõni piisavate garantiidega võlakiri, millelt üsna

turvaliselt saaks pisut suuremat intressi.

Väiksemate pankade pakutav ühe-kaheprotsendine intress võib tunduda väike, kuid säästude riskivaba hoiustamise eest on seda siiski kuni paar protsenti rohkem kui mitte midagi. Kuni 100 000 euro ulatuses tagab hoiuse säilimise riiklik tagatistfond. Kaitse kehtib ainult pankades hoiustatud raha puhul.

MARTIN LÄNTS,
Bigbanki juhatuses esimees

KIRJUTAGE MEILE
ÜLKOOLI 2A, TARTU 51003
E-POST: AJALEHT@LOUNAPOSTIMEES.EE

LIIKUMA KUTSUV KOOL. Valga-, Võru- ja Põlvamaal on võrgustikuga ühinenud kokku 18 kooli.

Lõuna-Eesti lapsed tulevad õppetööks õue

STEN MAHOV
sten.mahov@lounapostimees.ee

Mitmel pool Valga-, Põlva- ja Võrumaal on praegu käimas sihtasutuse Liikuma Kutsuv Kool algatatud õuesõppimise nädal, mis toob klassiruumidest lageda taeva alla õppetööd läbi viima palju koolilapsi ning õpetajaid.

Valga põhikooli direktori Hannely Luik-Stogovi sõnul on kool õuesõpet rakendanud varemgi, kuid liikuma kutsuvate koolide võrgustikuga liituti tänavu. «Nüüd on meie eesmärk rakendada seda liikumist kogu kooli tegevustes süsteemiliselt,» lausus koolijuht.

Õuesõppenädalast võtavad osa kõik põhikooli klassid, ehkki kohustust ilmingimata tunde iga ilmaga väljas teha ei ole. «Eks matemaatikat, füüsikat tehakse väljas vähem, aga tegelikult saab kõike õues õppida. Ülesanded on õues palju praktilisemad, ei pea laua taga olema, vaid saab liikuda ning end vabalt tunda. Lapsed ise on olnud vaimustuses, ei ole distsipliiniprobleeme, et väljas õppida ei taheta.»

Otsekontakt loodusega

Valga põhikooli 4.d klassiõpetaja Kairi Voode käis eile enne lõunal Valga spordihalli juures lastega matemaatikat õppimas. «Õues teeme ülesandeid, mis panevad lapsed liikuma,» sõnas ta. Näiteks tuli õpilastel lahendada geomeetriaülesandeid: too kolm puuoksa ja moodusta nendest täisnurkne kolmnurk; mõõda selle kolmnurga küljed ja arvuta ümbermõõt.

«See on õpilastele väga hea vaheldus klassiruumis tegutsemisele, tunnid muudavad

Valga põhikooli neljanda klassi õpilased pidasid eile õpetaja Kairi Voodega matemaatikatundi linnapargis. 2 X ARVO MEEKS

õppeained päriselu osaks. Kindlasti annab õuesõpe hoo-gu lapse mitmekülgsel arengule, toetades nii peenmotoorikat, koostööd, immuunsüsteemi kui ka kehalist aktiivsust. Usun, et see kõik aitab kaasa õpilaste motivatsioonile ja akadeemilistele tulemustele,» lausus Voode.

«Lastele kindlasti meeldib õues õppida eriti kevaditi. Loomulikult pooldan õuesõpet, kuid olen samas nõus, et kõikide klasside ja õppeainetega ei saa seda sageli teha. On teemasid, mis annavad parema tulemuse pigem klassiruumis.»

Sama kooli loodusõpetuse ja bioloogia õpetaja Tiivi Rüütel nimetab end õuesõppe fänniks, kes juba aastaid püüab lapsi ikka loodusega otsekontakti viia. «Valgas on ju suurepärased võimalused: jõgi, park, tiik on koolile lähedal. Liiklus on hõre, saab õpilastega rahu-likult liigelda ning liikluseeskirjugi kinnistada,» sõnas ta.

Läinud nädalal uuriti 8. klassiga tiigi elustikku, 5. klassidega käib Rüütel igal aastal Pedeli jõe elustikku uurimas. Lisaks vaadeldakse õues õhku, ilma ja ilmaelemente.

«Esmaspäeval õppisime 7. klassidega loodusõpetuse tunnis teemat «Ainete segud» bingomängu abil. Tunni alguses kordasime üle aineosakesed, aine ehituse. Jagasin õpi-

lased värviliste pulkade abil rühmadeks ja selgitasin ülesannet. Tunni lõpus olid õpilased rõõmsad ja rahul, märkamatuks said olulised mõistedki selgeks,» rääkis õpetaja.

Omapärane etteütlus

Ka Põlvamaal asuv 68 õpilasega Tilsi põhikool on õuesõpet praktiseeritud aastaid, võrgustikuga ühineti tänavu. Sel korral käivad värskes õhus õppimas kooli teine ja kolmas klass, kuid ära ei ole unustatud ka suuremaid. Nagu selgitas kooli õppealajuhataja Liina Vagula, asub koolimaja ideaalses keskkonnas: lähedal on mõisapark ja vana staadion, järv asub paarisaja meetri kaugusel, kaugel ei ole ka metsatukk. «Loodame, et tulevikus saab see õppeprotsessi loomulikuks osaks,» lisas Vagula.

Matemaatikatunnis mõdetakse õues olevaid esemeid, arvutatakse ümbermõõtu ja pindala, aaretejahil stiilis õpitakse pikkusühikute teisen-damist. Neljapäeval lähevad kõiku jalgrattad: lisaks kehalisele aktiivsusele pööratakse

se tähelepanu ka ratta tehnilisele kontrollile ja rattasõidu turvalisusele. Samuti õpitakse õues eesti keelt: kavas on jooksuetteütlus, kus tekst on puu küljes, aga paber, kuhu kirjutada, puust eemal. Õpilane peab lause kaupa teksti meelde jätma ning seejärel selle oma paberile kirja panema.

«Õpetajal on küll ettevalmistust rohkem, näiteks tuleb eelnevalt asjad õue valmis panna ning põhjalikult tegevus läbi mõelda, kuid aja panustamine tasub end ära. Õpilased on haaratud aktiivselt tunni igasse hetke ja teadmised kinnistuvad paremini,» lausus õppejuht.

«Õuesõppe puhul ei räägi me konkreetset matemaatikast, loodusõpetusest või keeleõppest, vaid lõimitud õppest. Ma ei saa väita, et meil kõik tunnid kõikides ainetes väljas toimuvad, samas ei saa ka öelda, et üht ainet saab väljas õppida, teist mitte,» lausus Võrumaal asuva 177 õpilasega Rõuge põhikooli direktor Annika Kuus. «Võetakse osa üle kogu kooli, mõni klass põhjalikumalt kui teine, aga üldiselt on üks tund kõigil klassist väljas. Meil on see traditsioon olnud pikalt,» märkis koolijuht.

Sel nädalal tehakse väljasõite Piusale, Pähnile, aga ka Järvamaale, kus õppeaineid omavahel lõimida saab. «Nägin oma silmaga esmaspäeval laste emotsiooni, kui nad hommikul kell kaheksa, mapid käes, kooliõuele jooksid,» lisas Kuus.

Politsei pidas Otsa küla mehe kuriteos kahtlustatavana kinni. Foto on illustreeriv.

Mees lõi naist

Pühapäeval sai politsei väljakutse Võru valda Otsa külla, kus joobes 30-aastane mees oli löönud sama vana naist.

Meedikud viisid naise tervisekontrolliks haiglasse. Politsei pidas mehe kuriteos kahtlustatavana kinni. **LEPM**

Valgas põles kasutuseta majas prügi

Pühapäeval kell 4.26 teatati häirekeskusele, et Valgas Võru tänaval asuvas kasutuseta hoones põleb prügi ning leek on juba uksest väljas.

Kohale saabunud päästjad kustutasid tulekahju kella viieks. **LEPM**

Mees sai kukkudes viga

Esmaspäeval kell 19.07 sõitsid päästjad väljakutsele Vastseliina alevikku Rahu tänavale, kus keskealine mees oli pea-ga vastu rõdu kukkunud ning viga saanud. Päästjad osutasid kannatanule kiirabi saabumiseni esmaabi. **LEPM**

Puu sulges sõidusuuna

Otepää vallas Pilkuse külas oli 17. mai südaööl tugeva tuule tõttu teele murdunud suur puu, mis ühe sõidusuuna sulges. Päästjad eemaldasid puu teelt kella 00.10ks. **LEPM**

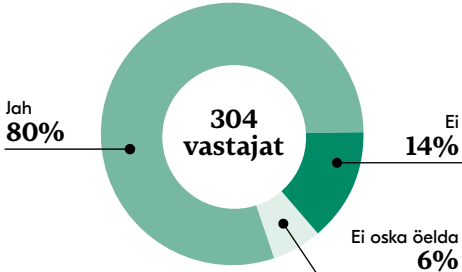
Komisjon soovib relvaseadust muuta

Riigikogu õiguskomisjon otsustas algatada eelnõu, mille järgi saab edaspidi relvaluba taotleda vaid eesti keelt heal tasemel valdav välismaalane. Samuti ei saa teatud raske kuriteo toime pannud inimene kunagi relvaluba.

Õiguskomisjoni esimees Marek Jürgenson lausus, et eelnõuga on kavas teha kaks muudatust: muuta relvaeksamid üksnes eestikeelseks ja võtta relvaloa väljastamisel senisest enam arvesse relvaloa taotleja süütegusid. Plaan tuleneb Venemaa agressioonist. «Oluline on teha kõik selleks, et tulirelvad ei satuks inimeste kätte, kes on sooritanud väga raske kuriteo või ei oska relvadega ohutult ümber käia. Soovime täiendada loa väljastamisest keeldumise aluseid nii, et näiteks mõrva sooritanud inimene ei saaks kunagi relvaluba,» sõnas esimees. **LEPM**

Lounapostimees.ee küsitlus

Kas NATOsse kuulumine suurendab praegu teie turvatunnet?

ANNA VIHJE

tel 766 3888
vihje@lounapostimees.ee

8. Too puuoksi ja moodusta nendest tänane kuupäev Rooma numbrites.

7. Korja midagi, millest saad teha neljast lõigust koosneva murdjoone. Mõõda selle murdjoone pikkus.

VÕRUMAA

Vald vajab kultuuri- ja spordikeskuse ehitajat

Võru vallavalitsus kuulutas välja riigihanke Sõmerpalu kultuuri- ja spordikeskuse hoone projekteerimis- ja ehitustöödeks.

Plaanis on lammutada hoone spordisaali taga olev hooneosa ühes kommunikatsioonidega. Pärast lammutustöid peab olema tagatud järelejäänud hoone toimimine, selgub hankedokumentidest. Ehitustööde tulemusel peab ilma täiendavate töödeta olema võimalik maja sihtotstarbeliselt kasutada.

Pakkumusi saab esitada 2. juuni lõunani. **LEPM**

Koormusmatkal võidutses Võrumaa ringkond

Raplamaal 95-kilomeetrisel Naiskodukaitse koormusmatkal võidutsesid Võrumaa ringkonna naised.

Koormusmatk on organisatsiooni igaaastane kõige raskem patrullvõistlus. Keskmiselt 95-kilomeetriseks kujunenud rajal pidid naised täitma mitmesuguseid ülesandeid, millega testiti nende teadmisi, jõudu ja ka nutikust, teatas Kaitseliit. Selleaastase koormusmatka karika viis endaga koju Võrumaa ringkonna võistkond koosseisus Kristi Randla, Diana Pungar, Laura Vill ja Laura Järvpõld.

Matka peakorraldaja Nele Pernitsa sõnul soovisid nad korraldajatega tänavu teha ülesandeid pisut teistmoodi. Nii said võistlejad näiteks võimaluse oma hirmusid ületada kõiega laskumisel ning testida tähelepanu varahommikul metsavendadega vesteldes. **LEPM**

TAIMO LEHTSALU

Naiskodukaitse koormusmatkal võidutses Võrumaa tiim: Diana Pungar (vasakult), Kristi Randla, Laura Vill ja Laura Järvpõld.

Võru- ja Harjumaal klaasitootjad ühinevad

Harjumaal tegutsev AS Klaasimeister ja Võrumaal toimetav OÜ Polar Glass (Baltiklaas) ühinevad, et uutel turgudel kiiremini kasvada.

Kokkuleppe järgi saab ühendettevõtte enamusaktsionäriks AS Klaasimeister praegune omanik Balti erakapitalifond Livonia Partners ja vähemusaktsionärina jätkab Polar Glassi senine omanik AS Barrus. «Näeme energiatõhusate klaasilahenduste turul kasvuvõimalusi ja ühinemine on osa meie pikemaajast plaanist,» kommenteeris Livonia Partners fondi partner Kai do Veske.

Ettevõtete ühinemise eesmärk on laiendada tootepakkumist ja kliendiportfelli ning kasvada Euroopa üheks juhtivaks hoonete klaasilahenduste pakkujaks. Klaasimeister toodab energiatõhusaid klaaspakette ja muid eriklaase eeskätt hoonete fassaadidele. Enamik toodangust eksporditakse.

Ettevõtted on tootnud klaasilahendusi paljudele ehitistele nii Eestis kui ka laiemalt Euroopas, seal hulgas tuntud avalikele ja büroohoonetele. Nende hulgas on näiteks Tower Bridge Londonis, Eiffeli torni lahendused, Oslo lennujaam, Hiltoni hotell Tallinnas, Eesti Rahva Muuseumi hoone, Arvo Pärdi keskus, ERRi raadiomaja. **LEPM**

Infot ja vihjeid saab lehetoimetusele edastada aadressil ajaleht@lounapostimees.ee või helistades telefonil 766 3888.

TÜHERMAAD. Väimelas on tühjad platsid juba ettevõtjate ootel, Vastseliina kinnistu ootab hindajat.

Võru vald otsib huvilisi tööstusalade täitmiseks

TOMI SALUVEER
tomi.saluveer@lounapostimees.ee

Võru vallavalitsus on asunud välja selgitama huvilisi, kes vajavad oma tegevuseks tootmis- või ärimaad. Vald pakub krunte Väimela tööstusalal ja Väimela Tehnokeskuse maaüksusel, samuti kombatakse maad, milline võiks olla ettevõtjate huvi Vastseliina tööstusala vastu.

«Asusime möödunud aasta teisel poolel aktiivselt tegelema valla tööstusladega, oleme võtnud nende arendamise ja kinnistutele huviliste leidmise esmatahtsaks tegevuseks,» lausus Võru abivallavanem Juris Juhansoo.

Juhansoo sõnul on pakettis kolm Võru valla tööstusala, millest kaks asuvad Väimela ja üks Vastseliina alevikus. Väimela tööstusladad on valla omandis, Vastseliina kinnistud aga praegu riigi omandis ning vald on esitanud taotluse nende ostmiseks.

Riigimaa hind on teadmata

«Vastseliina tööstusala puhul on esimene samm uurida välja, mis hinnaga me need riigilt saame,» kinnitas Juhansoo. «Pärast hinna selgumist saame hakata tööstusala kinnistuid välja pakkuma ettevõtetele, kes võiksid olla huvitatud kolimisest või tegevuse laiendamisest.»

Valla soov on Juhansoo sõnul saada kinnistute müümise järel tagasi need summad, mis kulusid eelnevalt maade ostule. «Me ei taha selle koha pealt teenida kasumit – meile oleks kasulik see, kui tööstusala tulevad töökohad,» lisas ta.

«Oleme Vastseliinas veidi pinda sondeerinud ning meie lootus ja ootus on, et ettevõtjatel võiks seal tööstusala vastu olla huvi,» rääkis Juhansoo ning lisas, et esimeses järjekorras plaanitakse pakkuda ruumi laiendamiseks juba olemasolevatele ettevõtetele.

Väimela tööstusala

Vald ei plaani Juhansoo sõnul Vastseliina tööstusala eelnevalt täiesti välja arendada – sinna ei tule kohe tänavaid, valgustusi, liitumisi veevõrgiga. «Me ei ole nii julged, et rajada põllu peale taristu enne, kui pole teada, kas sinna ka huvilisi leidub,» lisas ta.

«Paneme esmalt pigem müüki sellised maatükid, millel on praegu juba juurdepääsud olemas ning ka vee- ja kanalisatsioonisüsteem pole kaugel. Hakkame servast minema. Kui asi läheb käima ja on enam-vähem kindel, et sinna on vaja ka taristut rajada, oleme selleks valmis.»

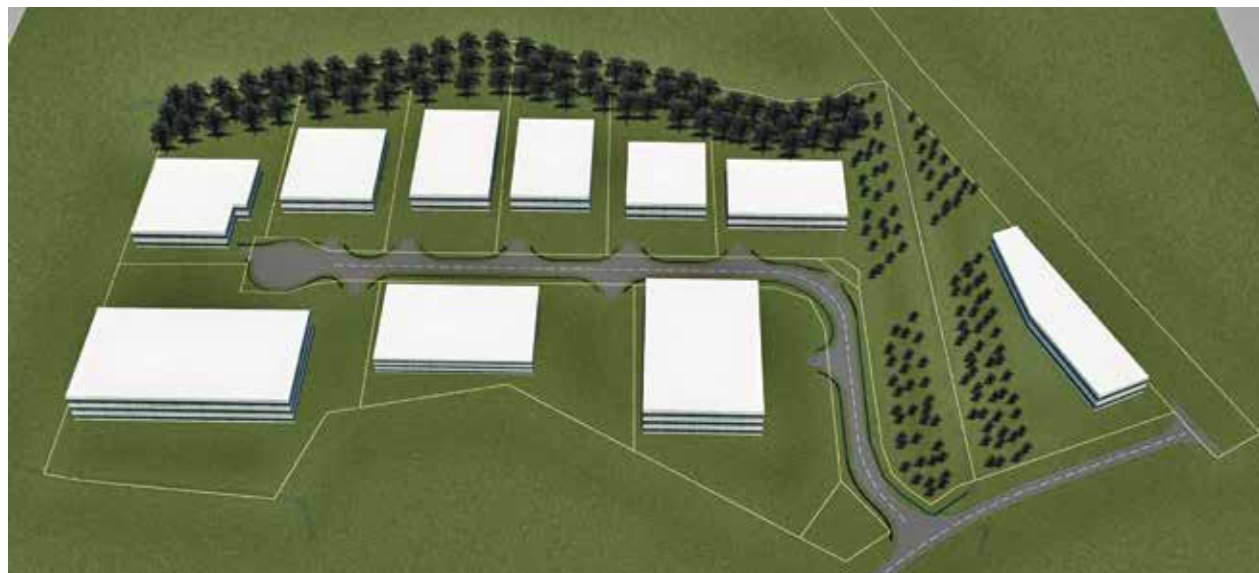
Abivallavanema sõnul ei rutata taristut kohe välja ehitama ka sel põhjusel, et praegu

3
tööstusala
ootavad
huvilisi.

Juris Juhansoo,
Võru abivallavanem

«Me ei taha selle koha pealt teenida kasumit – meile oleks kasulik see, kui tööstusala tulevad töökohad.»

Vastseliina tööstusala

gu pole veel kindlust, kas praeguse detailplaneeringu järgsed väikesed tükikesed võiksid kedagi huvitada. «On võimalik, et ettevõtjat huvitab suur krunt tervikuna, sellisel juhul tuleb ka detailplaneeringut veel muuta.»

Väimelas võib hind olla sümboolne

«Väimelas on olukord selline, et kui meil õnnestuks leida asjast huvitatud osapool, oleks kohe põhjust konkurss välja kuulutada,» lausus Juhansoo ja täpsustas, et omavalitsus ei saa vara üle anda otsustuskorras. «Meil ei ole mõtet konkurssi seni korraldada, kui me ei tea kedagi, kes oleks huvitatud sellel osalemast. See on samas kiiresti tehtav: kõikide protsesside, menetluse ja otsuste peale läheb kokku mõni kuu.»

Huviliste leidmise järel on plaanis nendega koostöös töötada välja tingimused kruntidele hoonestusõiguste seadmiseks või kruntide võõrandamiseks. «Kindlasti tuleb avalik konkurss, kuhu plaanime või-

malusel kaasata ka kogukonna,» lisas abivallavanem.

Tingimustega pannakse paik tegevused, mida vald tahab tööstusalal näha ning on valmis lubama, samuti seegi, mida piiratakse. «Ettevõtte tegevusega ei tohiks näiteks kaasneda kahjulikke mõjusid nagu müra või reostus. Teine tingimus, mille järgi valima hakkame, on see, kas luuakse töökohti.»

«Päris päikesepargi rajamiseks me neid kinnistuid ei paku,» täpsustas vallajuht. «Miks mitte aga näiteks mõni laienemissooviga mööblitootja või seni rendipinnal tegutsenud autoremonditöökoda, mis tahab enda platsi saada. Kui ettevõtte läheb käima ning krunt või rendipind jääb väikeseks, on õige aeg vaadata, kuhu edasi areneda, ning siis mõeldakse ka suurema hoonete peale.»

«Vald seab hoonestusõigusega olulised tingimused ning tähtaja, mille jooksul krunt välja arendatakse,» lisas abivallavanem. «Kui tingimused on täidetud, saab teha müügi- tehingu. Müügihind võib seejuures olla ka sümboolne.»

Võru abilinnapea Raul Tohvi sõnul on ettevõtjate kasutuses oleva taristu parandamine osa regionaalpoliitikast. Olgu need siis teed, vee- ja kanalisatsioonitorustik või elektrisüsteemid. «Hea on see, kui ettevõtte ise jõuab investeerida oma tootmisesse või hoonetesse,» lisas ta.

«Võru linnast kaugemal asuvate tööstusalaade võimalus on selles, kui kohapeal asuvad ettevõtted soovivad oma tegevust seal laiendada,» lausus Tohvi. «Linna lähedal asuvat Väimelat peetakse aga väga perspektiivseks. See on ka munitsipaalomandis, mis muudab tehingute tegemise kiiremaks.»

PÕLVAMAA

Kohtumine keskendus noorte aitamisele

Räpina vallavalitsuses peetud kohtumisel tutvustas sotsiaalkindlustusameti lastekaitseosakonna arendus- ja ennetustalitus mudelit «Ringist välja». See on võrgustikutöö põhinev spetsialistide töövahend, mis aitab toetada riskikäitumisega noori ja vähendada nende korduvaid õigusrikkumisi. Mudelis on oluline, et igal võrgustikuliikmel on kindel roll ja selge vastutus ning noor on aktiivselt kaasatud.

Praeguseks on mudelit katsetatud juhtumipõhiselt 12 omavalitsuses. Olulised märksõnad on usalduslikkus ning võrgustikuliikmete võrdne vastutus noore toetamisel ja tegevuste elluviimisel, nii et ta oleks kaasatud otsustesse ja tal on võrgustikus enda valitud usaldusisik. **LEPM**

Põlvas tuleb arutusele eelarve

Põlva vallavolikogu järgmisel istungil on peamise teemana hääletusel valla tänavune esimene lisaeelarve.

Dokumendi kohaselt suureneb põhi-tegevuse tulude eelarve kokku 364 426 euro ulatuses ning kulude eelarve 359 426 euro jagu. Lisaks arutatakse istungil algatatud küsimusi. **LEPM**

Õpilased valvasid liiklust

Räpina keskväljaku ümbruses võis hiljuti näha kollastes vestides patrulle, kes mõtsid sõidukite kiirust ning panid autojuhte puhuma. Nimelt oli käimas Räpina ühisgümnaasiumi õpilaste praktiline riigikaitseõpetuse tund. Koostöös politseiametnikega tegid nad kodulinna tihedaima liiklusega tänaval liiklusjärelvalvet ning tunni lõpuks võis tõdeda, et linnas on korralikud autojuhid – väljas viibitud aja jooksul peeti kinni vaid üks kiiruseületaja. **LEPM**

RÄPINA VALLAVALITSUS

Koolinoored mõtsid autode kiirust.

Vallavalitsuse struktuuri ootab muudatus

Kanepi vallavolikogu järgmisel istungil on hääletusel nii vallavalitsuse uue struktuuri kui ka Krootuse põhikooli arengukava kinnitamine.

Eelnõu märgib, et juba eelmise volikogu koosseisu ajal on korduvalt komisjonides arutatud vallavalitsuse struktuuri muutmist nii, et töökorraldus oleks selgem ja paremini hallatav. Struktuuri lisandub kava kohaselt kaks teenistuskohata: lastekaitse spetsialist ja majandusosakonna juhataja. Sotsiaal- ja finantsosakonna juhatajate teenistuskohad täidetakse vastavalt sotsiaalnõuniku ja finantsnõuniku üleviimise teel, kuna nad ametijuhendite põhjal juba praegugi koordineerivad ülesandeid täidavad.

Omavahel ühtlustatakse osakondade juhatajate töötasud. Et säilitada eelarve tasakaal, kompenseeritakse täiendavate, kuid väga vajalike teenistuskohade loomine kahe teenistuskoha kaotamisega. Struktuurist kaob raamatupidaja töökoht, omavahel liidetakse maaspetsialisti ja keskkonnaspetsialisti töökohad. **LEPM**

Infot ja vihjeid saab lehe toimetusele edastada aadressil ajaleht@lounapostimees.ee või helistades telefonil 766 3888.

2007. aastal põlenud Ahja mõisa peahoone on taastustööd tehtud alates 2018. aastast.

MAARIUS SUVISTE

EHITUSTÖÖD. Algselt plaanitud kallimaks läinud tööd loodetakse lõpetada veel tänavu.

Algab Ahja mõisa peahoone katuse remont

STEN MAHOV
sten.mahov@
lounapostimees.ee

Ehkki pärast 2007. aastal aset leidnud Ahja mõisa peahoone põlengut on selle katust kord juba taastatud, laseb see nüüd jälle vett läbi. Sestap tuleb ette võtta katuse remont, samuti on plaanis korstnate ümberehitus.

Nagu selgitas Põlva vallavalitsuse avalike suhete spetsialist Annely Eesmaa, olid põlengujärgsed katuse taastamistööd tõsiste puudustega. «Remont ongi tingitud sellest, et praegune katus ja selle konstruktsioon ei täitnud oma ülesannet, katus lasi läbi,» sõnas ta.

Lisaks katusekatte vahetusele on ette nähtud ka korstnate ümberehitus. Hankedokumentides seisab, et silikaattellistega remonditud korstnate otsad tuleb laduda savitellistest, kasutades lubimörti. Kõikidele korstnatele, mis ulatuvad katuse pinnast kõrgemal e kui 1,2 meetrit, tuleb paigaldada harjapoolsele küljele astmerauad. Ka korstnad tuleb krohvida lubimördiga ja värvida lubivärviga valgeks. Korstnate otsad kaetakse tšingitud terasest kateplekkidega.

Põlva vallavalitsuse välja

kuulutatud riigihanke tulemusena sai aprilli lõpus töövõtuleping ehitajaga sõlmitud, kuid remonti on mõneti pidurdanud lindude kevadine pesitsusaeg. Nimelt on Ahja piirkond tuntud kurgede rohkuse poolest ning mõisahäärberi korstnalegi on oma pesa ehitanud valgetoonekured.

Taotlesid luba korstna otsas asuva kurepesa likvideerimiseks

Vallavalitsus taotles keskkonnaametilt luba pesa likvideerimiseks. Mai algul viis ameti spetsialist kohapeal läbi vaatluse ning tuvastas, et möödunud aastal rajatud pesa oli asustatud, kuid vanalinnu käitumise järgi võis oletada, et pesas mune ei ole. Sama pilti näitasid ka natuke aega hiljem drooniga tehtud ülevõtted.

Katusetööd hakkavad häirima pesitsust ja sestap olekski mõistlik pesa kiiresti eemaldada enne uue kurna munemist, et ennetada muna-de või isegi poegade alla kukkumist koos pesaga, leidis keskkonnaamet. «Sellel kaalutlusel andsime ka loa tolle pesa eemaldamiseks tingimusel, et seda tehakse ajavahemikul 1. septembrist kuni 5. aprillini ehk väljaspool valgetoonekure pesitsusperioodi. Kui restaureerimistööd ei ole võimalik 1. septembrini edasi lükata, võib pesa eemaldada ainult juhul, kui valgetoonekurg ei ole pessa uues-

ti munenud,» selgitas keskkonnaameti loodushoiutööde büroo spetsialist Tarmo Evestus.

Loa pesa likvideerimiseks andis keskkonnaamet 11. mail. «Kui kõnealune pesa eemaldatakse tingimusel, et kurg pole uut kurna pessa munenud, otsib linnupaar tõenäoliselt lähiumbruses või natuke kaugemal uue pesapaiga. Näiteks musttoonekurgede puhul on selliseid juhtumeid ette tulnud. Tõenäosus, et too valgetoonekurepaar asub uuesti pesitsema, on üsna väike – ilmselt ei jõua nad sel hooajal seda enam teha. Poegade üles kasvatamiseks jääks aega liiga napiks ning uue kurna pojad ei jõua lennuvõimeliseks saada ajaks, mil neil tuleb tal-

vitumispaika rännata,» lisas ametnik.

Arvestades valgetoonekure asurkonna elujõulisust Eestis, ei avalda keskkonnaameti hinnangul nimetatud pesa likvideerimine populatsioonile erilist mõju.

Vald otsib väarikale mõisahoonelale uut omanikku

Annely Eesmaa sõnul on katuse remont algsel juhul ja peaks valmis saama selle aasta lõpuks. Töövõtuleping on sõlmitud OÜga Rehe Ehitus, maksumus on 236 904 eurot, millest 95 475 eurot on toetus muinsuskaitseametilt. Ülejäänut tuleb valla eelarvest. «Hange läks juba planeeritult kallimaks 43 118 eurot, raha lisati reservfondist,» täpsustas ametnik.

2007. aastal põles Ahja mõisa peahoone sisuliselt maa-tasa, püsti jäid vaid kiviseinad. Taastustööd on seal käinud 2018. aastast alates, mil koostati tööde loetelu, mis vaja minimaalselt ära teha häärberi konserveerimiseks. «Rajatud on maaküttetorustik, vajumise peatamiseks on kindlustatud vundament, tehtud soklitööd, remonditud müüre, osaliselt laoti uuesti esimese ja teise korruse vaheseinad ning valati uued esimese korruse põrandad. Mõisa edasine restaureerimine lähitulevikus pole val-lal kavas,» märkis Eesmaa. Ka otsib vald praegu hoonelale uut omanikku.

Annely Eesmaa, Põlva vallavalitsuse avalike suhete spetsialist

«Remont ongi tingitud sellest, et praegune katus ja selle konstruktsioon ei täitnud oma ülesannet, katus lasi läbi.»

Kuidas toimida **projekti** tellides?

Autor: TIUU LEIS

Ehitushinnad tõusevad, kuid arhitektidel on kevaditi ikka käed tööd täis. Miks siiski ehitatakse ja kuidas valutult oma tahtmist saada, kirjeldab kogemustega arhitekt.

Väiksema hoone puhul on võib-olla materjalid varem valmis varutud, suurema puhul võivad rolli mängida eelnevad kokkulepped. See sõltub vajaduse eripärast. Kui tuleb vastus hinnapäringule, siis saadakse aru, mida üks soov tegelikult tähendab ja peab otsustama, kas võtta ehitamine ette või mitte.

INIMESED ARVAVAD, ET PROJEKT ON TASUTA

Kummaline, et vahel ollakse nõus kamina või lühtri eest rohkem maksma kui projekti eest. On palju erinevaid inimesi ja projekte, suurtel projektidel on ka suur tööjõu- ja ajakulu. On neid, kes otsivad odavat tegijat ja neid, kes otsivad tuntud nimega arhitekti. Kui võtta läbi aegade, mis maksab ehitus või materjalid, siis projektitasu ei ole nendega olnud paraku võrreldav. Samas on

meil ka olukord, kus igal aastal lõpetab kolme kooli peale kokku ligikaudu 70 arhitekti. See on riigi otsus, kusjuures noorte jaoks ka päris raske stuudium ja töö. Kas kõigile ka tööd jagub, on omaette küsimus.

MIDA TELLIJAJ PEAKS TEADMA, KUI HAKKAB PROJEKTI TELLIMA?

Ta peaks leidma omale projekteerija, kellega tekib usalduslik kontakt, siis on projekteerija ülesanne teda juhatada, sest tellija ei pea teadma seadusandlust ja ka projekteerimise maailma. Sõltumatult sellest, mida soovitakse ehitada, peaks alustama aga omavalitsusest. Seal saab kokkuvõtva informatsiooni võimaluste kohta, mida üldse teha saab ja tohib.

KAS OMAVALITSUS KEELAB KA?

Omavalitsusel pole huvi midagi keelata, omavalitsusel on kindlad

Foto: Shutterstock

Projekteerimisprotsess on avalik, ei ehitata ainult endale, vaid ka kõigile neile, kes elavad meie ümber.

reeglid, mis puudutavad üldist arengukava ja plaani. Kui mingid keelud tulevad, siis teatud põhjusel: kas krundil on kitsas, miljööväärtuse ja muinsuskaitse nõuded, kas krunt asub ehituskeelu või piirangutega vööndis. Sellepärast ongi mõistlik kõik võimalused, ka head ja huvitavad, eelnevalt teada saada.

OMA KOGEKUMUSED?

Inimesi on palju ja erinevaid. Tore-

dad inimesed on kingitus. Nad usaldavad, teevad koostööd, ei hangi ebamäära informatsiooni kuskilt kõrvalt. Suure pere arutelud, kus igal liikmel on erinev arvamus, peaksid toimuma varem. Peaks olema üksmeelselt kokku lepitud põhiline, mida soovitakse.

Projekteerimise käigus tekib lisaküsimusi, seega peaks olema eelnevalt ka kokkulepitud üksmeelne küsimustele vastamise viis. Üks,

millega olen kokku puutunud, et küsitakse nõu ka teiselt projekteerijalt, samas projekti olemasolevat arhitekti sellest teavitamata. Tellija võib ikka kõhelda ja kindlust mujalt otsida, aga kui teine projekteerija hakkabki nõustama selja taga, teadmata ise kõiki detaile ja situatsiooni, siis tekitab ta äärmiselt kurva ja kurnava olukorra. Sellistest projektidest üldiselt ei tule midagi head.

KAS PROJEKT TULEB TEHA IGASUGUSE MUUTUSE KORRAL?

Seda reguleerib seadusandlus ja omavalitsus. Teatud juhtudel ei ole vaja. See aga ei tähenda, et võib teha, mida tahad, sest tuletõrje, muinsuskaitse, miljööväärtuse ja ühiskonna nõuetele peab ikka vastama. Maal, hajasustuses on lihtsam, aga linnas, kus kõik on tiheidalt koos, on probleemid kiired tekkima. Seega, ikka ja seesama, kõigepealt on hea küsida omavalitsusest. Seal saab esmased juhised, mida, kui palju ja kuhu saab, tohib ning on hea ehitada. See kõik käib väiksemate objektide kohta. Suurtel hoonetel või kompleksidel on omad reeglid, aga arendajad põhimõtteliselt ka teavad neid.

Hilisem lammutamine või ümber ehitamine on alati väga kurb ja valus tegevus. Peab enesele aru andma, et protsess on avalik, ei ehitata ainult endale, vaid ka kõigile teistele, kes elavad meie ümber, kes käivad külas või lihtsalt mööduvad. Oma tegevusega muudetakse ühiskondlikku ruumi. Inimühiskond on kollektiivne nähtus, meil on kokkulepped, et me ei häiri naabrit, ei põhjusta õnnetusi, sobitume kesk-konda, mitte ei koorma seda.

Elad sa eramajas, korteris või kuulud ühistusse –

elektritööd telli meilt

Elektritööd ja kilpide ehitus

Jäva OÜ • Tel +372 503 5073 • javaou@hotmail.ee

H HORNDAL

● ELEKTRITOOTED
● VALGUSTUS
● KAABLIID JA JUHTMED
● NÕRKVOOLUTOOTED
● KÜTE
● VENTILATSIOONITOOTED
● VEE- JA KANALISTATSIOONI
SISE- JA VÄLISVÕRGUD

Tartu maantee 6, Mammaste küla, Põlva vald.
info@horndal.ee
Info tel 5600 4261

Võtke meiega ühendust

www.horndal.ee

ÜMAR KVALITEETNE

VIHMAVEESÜSTEEM OTSE MAALETOOJALT

MÜÜME – TOODAME – PAIGALDAME
ERINEVATE LIISTPROFIILIDE VALMISTAMINE

www.steel.ee

Katusematerjal tehase hinnaga!

Turu 51, TARTU tel 553 3733, info@steel.ee

Fontana Projekt
Tel 5690 0444

Tänavakivi paigaldus
Piirdeaedade paigaldus
Haljastustööd

Garantii

Tel 5194 3567 • Palgialu OÜ

MÜÜME ELUPUID
SMARAGD JA BRABANT
POTITAIMI

Valikus 100 erinevat taimeliiki!
Pakume ka kuuseistikuid!

Erleks Ehitus

• KATUSED
• FASSAADID
• BETONEERIMINE
• PLEKITÖÖD
• TÄNAVAKIVIDE PAIGALDUS
• KORSTNAPITSIDE REMONT
• MÜÜRILADUMISTÖÖD
• ÜLDEHITUSTÖÖD

ÖRUSTE VALGA MAAKOND
5591 6560
erlend.jablonski@gmail.com

Remontida?

Autor: ASSO PUIDET

Sõiduki peame tehnokontrolliks regulaarselt ette näitama. Korra aastat soovituslikult arsti juures üldkontrollis käima, haigusele viitavate sümptomite puhul pöördume doktori poole. Ent elamud – milliste sümptomite ilmnemisel tuleks asuda korterit või maja „ravima“?

Enamik kahjustusi hoonetel tekivad puudulikust hooldusest, aga ka valest remondist.

Fotod: Shutterstock

Kuidas neid sümptomeid üldse ära tunda ja millele üks või teine viidata võiks? Ja kui juba ravida, siis kas teha seda ise, nii nagu ravime näiteks kõha-nohu ja muid leebemaid tõbesid omaenese tarkusest? Või peaks hoonete puhul siiski pildikult öeldes rahvameditsiini kõrvale jätma ning spetsialisti poole pöörduma?

Eks see kõik oleneb. Nii enda käelisest osavusest, tehnilisest taibust, rahakoti paksusest ning eelkõige probleemi olemusest.

Nagu märkis Pärnus kõrgelt hinnatud ja tuntud ehitusajatundja Sulev Süvala, kes ehituspoe kliendihaldurina iga päev taolise sisuga küsimustele vastama peab, siis esmane ja kõige olulisem on teha selgeks, mis olukorras on soojustus, veevärk ning elektrisüsteemid. „Et oleks ohutu, et oleks turvaline ja et oleks soojapidav“, loetles Süvala ette kolm kõige olulisemat, mille toimimine peaks olema tagatud.

Alles siis, kui nimetatud, ütleme liialdamata, elutähtsad sõlmed on töökorras, võime pöörata tähelepanu esteetilis-visuaalsetele nüanssidele. Ehk siis pole mõtet vahetada elutoas tapeeti ja magamistoas lühtrit, kui keldris uputab ja seina vahel hallitab.

HINDA ÜLDPIILT

Et aga teaks, kuhupoole ja mida vaadata ning kas ja mida remontida, siis vaatame Süvala ning teiste ehitusajatundjate abil üle kriitilise-mad kohad hoone juures. Võib-olla on kõik hästi ja ei olegi vaja remonti teha.

Sest nagu K-Rauta Tondi kaupluse juhataja Eveli Uibomets aegumatu töö meelde tuletas – asju, mis töötavad, pole vaja parandada. „Remondiga on sama lugu – kui ruumid on mõistlike kuludega soojad, õhk värske ja puhas, kraanist tuleb vett ja see voolab ka ära, elektritööd on teinud selle ala ekspert ja visuaalselt pole eluruumile midagi ette heita, siis polegi tarvis vigu otsida ja remondile mõelda.“

Seega, remontimisotsuste tegemiseks on vajalik analüüsida hoone üldist seisukorda. Seda tuleks viimistlus ja Ehitus OÜ ehitusjuht Ert Soasepa sõnul hinnata süsteemselt ning konstruktsioonitüüpide, nagu sokkel, fassaad jne, põhisel. Ikka selleks, et üldine mulje ei kujuneks pealiskaudselt.

Võimalike kahjustuste tuvastamiseks tuleks otsida materjalide tavapärase oleku kõrvalekaldeid. Näiteks praod, ekstreemsed kõverused, vajumised ja laigud, mis viitavad niiskuskahjustustele, seentele, samblikele ja muule taolisele.

TAASKASUTA VANA

Mis vigade otsimisse puutub, siis nagu Uibomets täheldas, ega neid nii väga otsima peagi – võib olla üsna kindel, et ehituslikud probleemid annavad endast ise hütides märku. Näiteks siis küttearvete näol, millel nähtav number ei ole kuidagi vastavuses sellega, et toas on ka villaste sokkide ja kampsuniga külm.

Kui selleks hüüdvaks hääleks on aga juba veesolin, elektrijuhtmete särin, tuule vihisemine või midagi veel häirivamat, on see kindel märk

LAI VALIK SOODSAT KÖÖGIMÖÖBLIT KOHAPEAL!

Lisaks pakume elutoa-, magamistoas, lastetoa- ja esikumööblit!

Põlvas: Jaama 69D, tel 799 1489
Valgas: Vabaduse 2/4, tel 767 0173

E-pood:
www.kuga.ee

Tegevusalad:

- ventilatsiooni paigaldus
- teemantpuurimine
- isolatsioonitööd
- plekitööd
- õhksoojuspumpade paigaldus

Roneran OÜ • Tel 5692 1739
ahti.roneran@gmail.com • www.roneran.ee

HELI

UUED G-SEERIA
ELEKTRITÖSTUKID
Li-Ion akudega

UUS KVALITEET,
SOODSAIM HIND
EESTIS

TÖSTUKIKESKUS

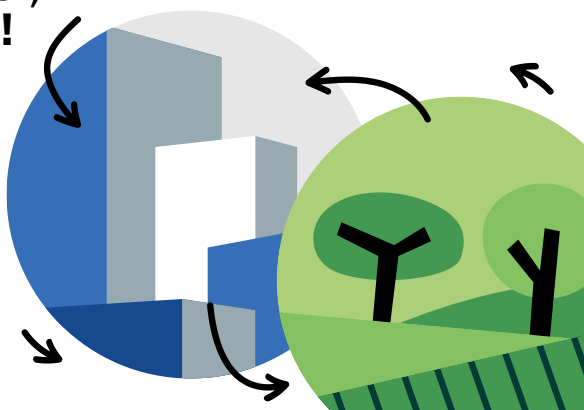
www.tostukikeskus.ee faks 601 1260
info@tostukikeskus.ee Saku vald, Jälgimäe
tel 600 6106, 507 2343

Muudad elukohta? Suundud suvekoju?

Ära peata lehetellimust, vaid suuna see ümber!

Selleks helista 666 2525
või kirjuta levi@postimees.ee
ning vormista tellimus
ümber lisakuludeta.

LÕUNA EESTI Postimees

Samerite

OÜ Samerite LAOMÜÜK:
Ringtee 26, Tartu • E-R kl 8–16
www.samerite.ee

Laias valikus ahju-, pliidi-, kaminauksi, pliidiplaat, malmist ja plekist praeahjusid, suitsutorusid, siibreid, tuhareste ja palju muud. Malmist kaevuluugid.

JAANIPÄEVANI VALIK KAMINA- JA AHJUUKSI

-15%

Remontida! Aga mida?

sellest, et remondiga ollakse juba ohtlikult hiljaks jäänud. Üldiselt aga ilmnevad juba varasemalt eelhoiatused, mis võimaldavad õigel ajal sekkuda.

Keerulisem on, kui ostetakse kodu vanemasse hoonesse, mille puhul pole teada, mis seisus täpselt hoone on. Sellisel puhul oleks Uibometsa sõnul mõistlik kaasata ehituseksper, sest palja silmaga suurt hulka vigu ei näe. Eriti kui on tegu kogeenematu silmaga.

Mis aga puutub vanasse hoonesse uue kodu rajamist, siis nagu toonitas Soasepp, kes töötab ettevõttes, mille üheks spetsialiteediks on ka muinsuskaitseobjektide korrashoid, tasuks enne kangi, kellu, pintsli või muu remondivahendi järele haaramist korra peatuda, mõelda ning sättida võimaluse korral esiplaanile vana hoone algupärased väärtused. „Muud, ehk nüüdisaegsed mugavused, tuleks plaanida hoonesse viisil, mis ei muuda algupärast, ehedat ja loodusega kooskõlas olevat ehituspärandit väärtusetuks,” ei ole kõik vana Soasepa kinnitusele sugugi halb. Vastupidi.

ELEKTRISÜSTEEM OHUTUKS

Tõepoolest, nagu märkis ka Süvala, pole sajandivanust plankpõrandat võib-olla mõtet üles kiskuda, prügimäele viia ja laminaadiga asendada. „Kui inimesel käed kasvavad normaalse koha pealt välja, võib ju selle põranda lahti võtta, vaadata, mis olukorras see on, teha soojustus ja kasutada seda sama vana materjali, viimistleda see ja ei peagi kasuta-

ma nüüdisaegseid materjale,” toetab ka Süvala ideed taaskasutusest seal, kus see võimalik.

Näiteks vanad malmist kanalisatsioonitorud peavad Süvala kinnitusele ajale ning kõiksuguste muudele kasutusvaldkonna põhistele proovidele väga hästi vastu ning on ehk isegi paremad kui mõned tänapäevased odavlahendused.

Küll aga ei saa seda Süvala kinnitusele öelda iganenud, alumiiniumist elektrikaablite kohta. Iseäranis ohtlikuks võivad need muutuda, kui need otse tänapäeval kasutuses olevate vaskjuhtmetega ühendada – näiteks juhul kui otsustate kuhugi uue lambi vedada. Vask ja alumiinium hakkavad omavahel reageerima ning selle reaktsiooni tulek ei ole midagi meeldivat.

Ehk siis nagu ka Uibometsa märkis, kui elektrisüsteem on aastakümneid

vana või uuendatud teadmata ajal teadmata inimeste poolt, siis tasub konsulteerida elektrikuga. „Elektritoide ei tohi ise ette võtta, samuti pole enamik inimesi ise piisavalt pädevad, et hinnata elektrisüsteemide korrasolekut ja tehtud või tegemata tööde kvaliteeti,” toonitas Uibomets.

KONSTRUKTSIOONID KORDA

Ent jällegi, nagu Soasepp märkis, tuleb elamu seisukorda hinnata komplekselt. Ideaalselt seadistatud elektrisüsteemist on korras torustikust pole kauaks rõõmu, kui maja konstruktsioonid lagunevad on. Sestap on oluline hinnata kandvate konstruktsioonide seisukorda ning tagada nende kaitse ilmastikutingimuste eest.

Või nagu Uibomets toonitas, siis sooja mittepidavad aknad saab välja vahetada, vannitoa muuta vanamoodsast trendikaks ja seinad lihtsalt üle värvida, aga vigane konstruktsioon võib põhjustada palju probleeme, millest kõik ei pruugi olla üldse lahendatavad või on lahendused kulukad ja töömahukad.

Olukorda oskab hinnata professionaalne ehitusspetsialist, sest näiteks praod vundamendis või fassaadis võivad viidata nii maja vajumisele kui ka kehvale krohvitoote kvaliteedile, tavainimese silm ei pruugi probleemi olemust tuvastada.

Konstruktsioonivigadele võivad viidata ka vett läbilaskvad laed, vannitoa põrandal pragunema hakanud keraamilised plaadid ning mitmed

muud märgid, mida oskab jälgida spetsialist.

SOOJUSTUS PIDAMA

Sealt edasi küttesüsteemide tuleohutus – kas ei ole ehk korstnajakad ning küttekolded pigitunud ja amortiseerunud.

Praeguste küttehindade juures on oluline vaadata, millega ja kuidas maja köetakse ning kui soojaks küttes ruumid saab. Nüüdisaegsest küttesüsteemist on isegi veel olulisem elamise soojapidavus, sest kui näiteks keskküttekata saab välja vahetada, siis maja seinte, lagede ja põrandate soojustamine on pea alati suur ettevõtmine.

Soojakao hindamiseks tasub tellida sellekohane ekspertiis, mis tuvastab lekete kohad, aga seda tuleks teha külmal ajal ehk kütteperioodil. Küll võib näiteks ka visuaalselt tuvastada, et põõningul, lae ja katuse vahel, on liiga vähe soojustust ning seda pole Uibometsa hinnangul keeruline parandada. Seinte suuremad soojalekked seevastu nõuavad üldjuhul kogu fassaadi mahavõtmist ja mastaapset tööd, mis omakorda nõuab ka projekti ning kohaliku omavalitsuse kooskõlastusi.

Samas, nagu Süvala siinkohal märkis, siis enamik kiirustab jaheda toa korral seinu soojustama. Tõde on aga see, et enamik külmast pääseb sisse ning soojust välja just läbi põrandate ja lagede. „Tihti peale panakse seintele poole meetri paksune soojustuskih, aga kui katuselagi ja põrand on lahja ja vundamendialusest pressib külm sisse, siis on mõt-

tetu seinu soojustada,” poetas Süvala ekspertvihje.

NIISKUS VÄLJA

Soojapidavuse kõrval on Soasepa kinnitusele tähtis järgida ka sisekliima põhimõtteid, sest hoone, milles on rikutud niiskustasakaal, loob hea keskkonna seentele ja puudukahjurite tekkele. Rikutud niiskustasakaalust annavad märku märguvad aknad, laigud paledel ja laenurkades ning kopitanud lõhn.

Ja ometi on toimiv ventilatsioon see, millest Süvala sõnul suures renoveerimistuhinas mööda kiputakse vaatama. „Aga kui rääkida hoone tervisest, siis hoone tervist rikub hästi palju olmega tekkiv niiskus,” teab Süvala.

Ahjud ja pliidid on välja lõhutud, p u h u r i d

soojendavad, aga niiskust ei võta miski ära. Ja sellepärast peabki tema sõnul rajama koos kapitalisema remondiga ka toimiva ventilatsioonilahenduse.

Kokkuvõttes võib öelda, et enamik kahjustusi hoonetel tekivad puudulikust hooldusest, aga ka vales remondist. Kui pädevus puudub, aga soovid ise ehitada, siis telli enne korralikku ekspertiisi ja projekti. Teine variant on tellida pädev ehitus-teenuse osutaja, kellel on töö eripäralt vastav kvalifikatsioon.

Ja teisalt, nagu inimeste nii ka hoonete puhul – enamikule hädadele on ravi olemas, kui õigel ajal jaole saab.

REKLAAM

www.bmm.ee

TERRASSILAUAD

Termotöödeldud männi terrassilaud

27 x 95 x 3000/6000

Siberi lehise terrassilaud

28 x 120 x 4000

Siberi lehise voodrilaud

21 x 145

Siberi lehise saematerjal

50 x 150

tel 5386 1215

info@bmm.ee

KORSTNALE UUS HINGAMINE!

Korstnaid ja suitsulõõre on vaja kontrollida ja puhastada regulaarselt, tagamaks korstnakonstruktsiooni pikaajalisus, süsteemi efektiivne töö ning ohutus, sest pigi korstnas on tuleohtlik.

Oluline on teada ka, kas ventilatsioonilõõrid asuvad suitsulõõridega samas korstnas. Kui jah, siis tuleb olla eriti tähelepanelik: oluline on lõõride õhutihedus, sest kehvast korras lõõriseinte vahel võivad põlemisgaasid kergesti liikuda ventilatsioonisüsteemi ning sealt edasi eluruumidesse.

RenoRe OÜ teostab põhitööna korstnate kaamerauuringuid ja renoveerimist tulekindla seguga. Töid teeme eramajadele, korteriühistutele ja renoveerimist vajavatele muinsuskaitse alustele hoonetele.

RenoRe poolt kasutatav korstna renoveerimise meetod tulekindla seguga on turvaline, ökonoomne ja puhas. Ühtlasi hoiate kokku ka suuremate kulutuste pealt, mis kaasnevad uue korstna ehitamisega.

Telliskivi korsten vajab hoolt, sest tingituna ehituslikest eripäradest on sellel omad probleemid: praod seintes, tühjad vuugid, suits tungib ühest lõõrist teise, murenenud kivid ja lagunev korstnapits. Tunnused, mis viitavad probleemidele korstnalõõrides on halb tõmme, pigi, praod vuukides ja krohvil jne. Seda põhjustab põlemisgaaside jahtumisest tekkiv kondensvesi, mis

sadestub lõõri sisepinnale ja aegamööda söövib läbi eelkõige vuugid ja muudab tellised praguliseks. Tulekindla seguga renoveerimine sobib puiduga köetavatele küttekolletele: pliidid, ahjud, kaminad, kerised jt.

Korstnaid renoveeritakse ainult seestpoolt ja tööde teostamist alustatakse korstna kaamerauuringuga.

Kui vead on kindlaks tehtud, puhastatakse korsten kettpuhastajaga ja eemaldatakse pigi ja muud takistused. Pigist lõõri pole võimalik tulekindla seguga renoveerida, vaid korsten tehakse enne tööde algust puhtaks. Tänu vormi paindlikkusele saab renoveerida erinevate läbimõõtudega kõvera- ja sopilisi korstnaid. Seejärel suletakse kütteseadmete ühendused lõõris. Segu kantakse õhupallivormile, seda tõmmatakse vintsiga mööda korstnalõõri alt ülesse, mitmeid kordi järjest, seni kuni lõõri sisepind muutub ühtlaseks, otsekui klaasjaks ning see parandab tõmme. Töö teostatakse enamasti ülaltpoolt, all toimub ainult kontroll ja puhastamine.

Antud meetod minimaliseerib ka prügi, tahma ja mustuse siseruumides ning elanike häirimine on minimaalne. Lõpptulemuseks on seestpoolt silutud lõõr. Segu kuivab vähemalt 24 tundi, kuid soovituslik on 48 tundi.

Paekivikorstna lõõr

Põlva klienditeenindus on nüüd avatud!

Klienditeeninduses saab:

- vormistada nii Lõuna-Eesti Postimehe kui ka teiste Postimees Grupi väljaannete tellimusi ja kuulutusi
- osta Postimees Kirjastuse raamatuid

Klienditeenindus asub aadressil Oja 7, Põlva. Esindus on avatud E, K ja R 9-17 (lõuna 13-13.30).

LÕUNA
EESTI Postimees

Sisustustrend 2022 toob tagasi sajanditaguse glami

Autor: SANDER SILM

Heitlik 2022. aasta väljendub ka sisustustrendides – puuduvad piirangud ning märksõnadeks on mugavus ja lihtsus.

Fotod: Shutterstock

2022. aasta läbivaks märksõnak on "Slow Living", mis läbib punase joonena kõiki trende. Lahtiseletatult tähendab "Slow Living" lihtsat ja mugavat elu, kus kiire igapäevane sahmimine on asendunud elu nautimisega, kus meie kodu on koht lõõgastumiseks, mitte teistele näitamiseks. Kodusisustus on lihtne ja käepärane, asjadega ülekujutatud kodu pole enam moes. Kuigi ka siin on omad erandid. Need, kes armastavad mööblit ja asju täis kodu, võivad seda vabalt nautida, sest nagu öeldud: piirangud puuduvad.

Materjalidest on fookuses kvaliteetsed materjalid ja kangad, sest mida kauem me neid kasutame, seda loodushoidlikumad oleme. Otse loomulikult tuleb siin mängu ka taaskasutus, sest mida pikem on mingi toote kasutusaeg, seda parem on kõigil me ühises kodus Maal.

VORM JA VÄRV

Eksivad need, kes arvavad, et fototapeedid on läinud ajalukku, et sealt enam mitte kunagi tagasi tulla. Tegelikult on sootuks vastupidine: 2022.

2022. aasta sisustustrendide üks märksõna on linnadžungel, kus pastelsete toonide kõrval domineerivad sinine ja roheline värv.

aastal on põneva mustri tapeedid ja moodsad fototapeedid eriti populaarsed ning julgelt võib kasutada ka ebataavalisi *statement*-taustapilte.

Värvid on julged. Õrnadele pastelsetele värvidele – mis on tänava trendivärvid – lisatakse hulka ka särtsakat sinist ja rohelist. Kui tahate aga silmade ette manada kogu tänavust trendikat värvispektrit, siis mõelge, milliseid värve sisaldab märksõna linnadžungel, sest just see sõna võtab lühidalt kokku tänavused vormi- ja värvitrendid. Populaarsed on troopilised mustrid ja erksad värvid, nagu roheline või petrool.

Vormid on loomulikud ja voolujoonelised, sest looduses pole teadupärast täisnurki, ja diivanid ning tugitoolid on ümmargused või ovaalsed. Kusjuures tähelepanu:

diivanitrendide keskmes on oluline mitmetarbelisus, kuna vähem on rohkem.

Kumerad orgaanilised vormid toovad sisustusse mõnusat retrohõngu ning õrna naiselikkust, sest tundub, et maailm on väsinud toksilisest maskuliinsusest ja igatseb taga möödunud sajandi kahekümnendaid, kus valitses juugendlik *glam*. *Art déco* st on inspireeritud ka erinevad kujunduselemendid, nagu looma- ja lillekujundid.

MATERJALID ON LOODUSLIKUD

Rääkides sisustusmaterjalidest, siis need on looduslikud – kivi ja puit, mida on kerge hooldada ja mille tootmise ökoloogiline jalajälg pole väga suur. Oma trendid on ka vaipadel, mis on lihtsad ja naturaalsed,

kui soovite olla tänava eriti trenditeadlik, siis eelistage ümmargusi ja ovaalseid vaipu. Samaselt teiste trendidega on ka vaibad naturaalses värvigammas, mis aitab kodus luua lihtsa ja harmoonilise keskkonna.

Sisustusajakirjad soovivad kasutada ka idamaiseid vaipu, kuna just tundmatud ja põnevad mustrid tulevad eriti jõudsalt esile lihtsa värvigammaga eluruumides. Väike näpunäide ka vaipade valimiseks: valige väikese ruumi jaoks väike vaip, suure ruumi jaoks suur vaip. Liiga suur vaip muudab väikese ruumi veelgi väiksemaks, samas kui liiga väike vaip ei suuda suures ruumis oma täit efekti välja mängida. Tuleb tähele panna, et vaiba suurus peab olema vastavuses mööbliga vaibal ehk elutoas peaks vaibal olema ruumi nii diivanilauale kui ka tugitoolile.

Õhus on Eestit
Elmar
Raadio

Raadio Elmar suvegrill on nagu lemmiklaul – kunagi ei saa küllalt!

Valikus on klassikaline grill-liha, klassikaline kanašašlõkk ja lepasuitsu grillvorstid juustuga.

Mis on igluahi?

See on tegelikult tavaline ahi, mis on tehtud käsitsi spetsiaalsetest moodulitest. Moodulid on loodud vastavalt ahjule, tänu millele on igluahi vastupidav ja hea soojuspidavusega. Igluahju saab disainida Sinu soovi järgi – nii kuju kui ka välimust.

Pizza ahi

Mõeldud välitingimustes – välikööki või aia nurka. Sellega saab valmistada imemaitsevaid pizzasi ja miks mitte ka pajarooga, ahjuliha või muid toite.

Lisainfo:
tel 502 6388

www.igluahi.ee

PROFESSIONAALSED LAHENDUSED. Paljud uute majade omanikud ja haldajad avastasid sel talvel, et vihm ning lume- ja jäävesi ei taha katuselt ära voolata. Millest selline probleem tuleneb ja kuidas edaspidi saaks taolisi muresid vältida, selgitab lamekatuste paigaldamisele ja renoveerimisele spetsialiseerunud OÜ Evari Ehitus juht **Rein Kala**.

Evari Ehitus: sel talvel oli märgata eriti palju probleeme katustelt vee äravooluga

«**O**leme sel talvel saanud eriti palju katusevee äravooluprobleeme kajastavaid telefonikõnesid ja abipalveid. Kohale minnes on pilt kõigil suures plaanis sama,» ütleb Rein Kala, kelle sõnul on Evari Ehituse töömeestel tekkinud väsimus individuaalsetest konsultatsioonidest ning nad ei ole huvitatud pidevalt oma põhitöö kõrvalt tegelema probleemidega, mis algavad õigupoolest kehvast projekteerimisest.

Kala sõnul on hakanud jõuliselt märku andma viimase aja projekteerimise trend, mille tulemusena ehitatakse vee äravool katuselt läbi katuse parapeti. Ehk hooned projekteeritakse nii, et katusele kogunev vihma- ja lumevesi juhitakse sealt ära läbi katuse parapeti ehk rinnatise viiva veesüliti abil. Selline lahendus nõuab aga kõrgendatud tähelepanu nii katuse ehitamisel kui ka igapäevast pidevat hoold. Näiteks peab suvel hoolikalt jälgima, et vihmavee äravool ei ummistuks mehaaniliste setetega, nagu puulehed ja okkad. Selleks peab vee äravooluava olema kaitstud prahisõelaga.

«Vihmaveetoru ülemisse otsa ehk veesüliti väljavooluava alla peab paigaldama vihmaveetorst piisavalt suurema vihmaveelehtri, et katuselt läbi parapeti mööda veesüliti tulev vesi jõuaks otse vihmaveetorusse ega rikuks hoonet. Tuleb ka arvestada, et katuselt tuleva vee kogus on olenevalt ilmastikust ja aastaajast erinev, mille tõttu voolava vee trajektoor muutub,» annab Kala nõu. «Kindlasti ei tohi läbi parapeti tulevat veesüliti ühendada vihmaveetoriga järgalt ühes tükis, vaid nende vahele peab jääma piisav vahe, et ummistuste korral oleks võimalik veesüliti ja vihmaveetoru puhastada.»

Selline lahendus väldib tema sõnul ka vihmaveetorude ummistuste korral vee katusele kogunemist, mis võib tekitada ohtu kogu maja märgumiseks. «Mõelge ise, kui katusele kogunenud vesi hakkaks ohjeldamatult tõusma ning uputaks ühel hetkel kogu maja üle katusekatte ülemise ääre veega üle! Jälgides veesüliti toimimist ning et selle ees ega sees ei oleks takistusi, saame vältida halvimat – tulvaveest tingitud majakonstruktsioonide märgumist.»

Kes on süüdi?

Kala sõnul saavad paljud kevadised, sügisese, talvised probleemid katusel alguse sellest, et majaomanikud ei tegele katuste järjepideva ülevaatusega, vaid puhastamine on kaootiline ning hooldamine tagasihoidlik. «Samas ei saa siin kindlasti süüdistada ainult majaomanikke! Pigem soovime juhtida töö tellijate, projekteerijate, arhitektide ja ehitajate tähelepanu viimasel ajal massiliselt projekteeritud vihmavee äravoolusüsteemide lahendustele, kus vihmavesi juhitakse katuselt ära läbi parapeti. Nii projekteeritud lahendus on küll hinnalt soodsam, aga tellijatele on sellised lahendused õnnetuseks.»

Foto: OÜ Evari Ehitus

Foto: OÜ Evari Ehitus

Ta nendib, et majaomanikul on sellisel puhul nii-öelda elu lõpuni töökoht olemas, sest lahendus nõuab järjepidevat tähelepanu ja hooldust, kuna probleemide tekkimise oht on suur. «Ma ei usu, et selline töökoht kellelegi rõõmu pakub. Meie oleme tõsiselt mures niimoodi projekteeritud majade tuleviku pärast. Muidugi ei ole ega saagi olla tellijad igas ehitusküsimuses professionaalid, kuid niisuguses tähtsas

küsimuses nagu katuse ehitamine tuleks kindlasti juba projekteerimisel kaasata ehitusspetsialist või järelevalve.»

Külmakraadid seavad vee äravoolusüsteemile omad nõuded

Keerulisem olukord on vee äravooluga lamekatustel talvel, sügiskul ja kevadtalvel ehk ajal, kui väljas on nullilähedane tem-

peratuur ehk päeval sulatab ja öösel külmatab. Ses olukorras on katuselt vett ära viivates kohtades kerge tekkima jää. Kui aga veesülitiid ja vihmaveetorud jäävad, ummistab jää kogu veeäravoolu süsteemi, mis on väga ohtlik. Ja kui katusele tekib väga palju mittesoovitut vett, jääb ja lumesegu, võib see lisaks äravooluga lamekatustel talvel, sügiskul ja kevadtalvel ehk ajal, kui väljas on nullilähedane tem-

ROHKEM INFOT

lamekatuste ehitamise, paigalduse, hoolduse ja renoveerimise kohta: www.evaree.ee

«Seega on niimoodi ehitatud lahenduse puhul äärmiselt oluline, et vee äravoolusüsteem oleks 24 tundi toimiv ega ummistuks. Kindlasti peab vee äravoolusüsteem olema elektrilise küttega ja küttegaablite võimsus peab olema piisav, et vesi süsteemis ei jäätuks. Tavaliselt on elektrikutel lahendused isereguleeruvad ehk lülituvad vastavalt temperatuurile end ise sisse ja välja,» selgitab Kala. «Küll aga juhtub sageli, et elektrikutel lülitatakse suveks kokkuhoiu eesmärgil välja ja unustatakse sügisel tagasi sisse lülitada. Ja sel juhul avastatakse pahasti probleem liiga hilja – kui veeäravoolud on juba ära jäätunud.»

Tema sõnul juhtub ka, et elektrikutel läheb rikki, põleb läbi või lihtsalt ei toimi. Isegi seda on juhtunud, et veeäravoolu küttesüsteem ehitatakse küll valmis, aga unustatakse elektrivõrguga ühendada. Või ei teagi majaomanik, et hoones on selline elektrikuttesüsteem olemas, rääkimas konkreetselt ühenduskohast,

lülitusvõimalustest, elektrikaitsmest ning veeäravoolu süsteemi elektrikuttesüsteemi kontrollimise võimalustest.

Millist lahendust siis eelistada?

Kui soovitakse katuselt vett ikkagi läbi parapeti ära juhtida, siis veidi kindlam lahendus on Evari Ehituse juhi sõnul äravooluküna- ja mitte toru! paigaldamine, mille jäätumisel on risk katus üle ujutada väiksem. «Ka vältimise veeäravooluga katuste puhul, kus katuselt tulev vesi juhitaks katuselt ära üle katuse ääre vihmaveereni ja sealt vihmaveetorudesse, on mõistlik kasutada vihmaveerenides ja vihmaveetorudes isereguleeruvaid elektrikuttelahendusi,» rõhutab ta. «Küttelahenduse probleemide korral on sellise veeäravoolu lahenduse kasutamisel risk oluliselt väiksem kui läbi katuse parapeti lahenduse korral.»

Eelkirjeldatutest veel parem lahendus vee juhtimiseks katuselt on sisemine veeäravoolusüsteem. Sel juhul on katuselt äraviva vee lehter elektrilise isereguleeriva küttega ja äravoolutoru lähed läbi köetava ruumi otse kanalisatsiooni äravooluvõrku.

Katuse sisemise veeäravoolusüsteemi kasutamisel on torude külmumise võimalus minimaalne, kuid sisemise veeäravoolusüsteemi ehitamisel peab jälgima, et äravoolulehtrid ja -torud oleksid piisava läbimõõduga ehk pigem suuremad kui väiksemad, veeäravoolu kohti oleks piisavalt ning äravoolulehtrid oleksid pealt kaetud prahisõeladega.

«Samuti peab sisemise veeäravooluga katuste projekteerimisel pöörama rohkem tähelepanu avarii/kontrollotstarbel paigaldatavatele veesülititele, mis paigaldatakse katuse pinnast kõrgemale, kuid katuse katematerjali vertikaalpinna ülemisest äärest vähemalt 100 mm allapoole,» selgitab Kala. «Sellised veesülitiid hakkavad tööle probleemide tekkimise korral, kui katuse vee äravoolusüsteem on mingil põhjusel ummistunud ning vesi on hakanud katusel tulvama. Kui majaomanik ei ole varem probleemi katusel tuvastanud, siis avarii/kontrollveesüliti annab probleemi tekkimisest igal juhul teada.»

Ta tõdeb, et läbi katuse parapeti veeäravoolu ehitamine nõuab igatahes väga täpset projektlahendust, väga korralikku ja professionaalset teostust, hoolsat tellijat, kes suudab ja kellel jätkub aega järjepidevalt vee äravoolusüsteemi kontrollida, hooldada ja vajadusel remontida. Lihtsam variant on projekteerida kohe sisemise veeäravooluga katus.

«Meie soovime kasutada katuste puhul töökindlaid ja vähem igapäevast hoold nõudvaid lahendusi,» ütleb lamekatuste ehitamisele spetsialiseerunud Evari Ehituse juht. «Rahaliselt soodsaim lahendus ehitamise ajal ei pruugi pikemas perspektiivis jääda parimaks ning soodsamaks lahenduseks. Õige on juba katuse projekteerimisel lahendada katuse olulised ehituslikud sõlmed nii, et katuste hilisem hooldamine ja korrashoid oleks lihtne!»

MARKO KUUMA / EKIL

Tüdrukute U20 esikolmik Carmen Rääk (vasakult), Mari Mai Ruus ja Eliise Luks

Lõunaestlased noppisid kolm poodiumikohta

Järvakandis peetud Eesti murdmaajooksu meistrivõistlustel tõusid Lõuna-Eesti esindajad kolmel korral poodiumile.

Neidude U18 vanuseklassis võitis kahe kilomeetri jooksus ajaga 6.42 kolmanda koha tõrvakas Bianca Uhtjärv. Temast ettepoole jäid Viola Hambidge spordiklubist Altius ja Liis Kapten triatloniklubist 21 CC aegadega vastavalt 6.38 ja 6.40.

Valga valla noorsportlane Carmen Rääk saavutas TU20 vanuseklassi kolme kilomeetri jooksus teise koha ajaga 10.41. Teda edestas kümne sekundiga Mari Mai Ruus Tartu spordiseltsist Kalev.

Meestest tuli Võru kergetõustikuklubi Lõunalõvi esindaja Jürgen Joonas U20 klassis kolme kilomeetri jooksus teiseks ajaga 8.54. Võitis Oliver Annus Sparta spordiseltsist, kes edastas Joonast ühe sekundiga. **TIIT LOIM**

Leigol kimasid mootorrattad

Valgamaal Leigo järvede ümbruses algasid laupäeval enduuro Eesti meistri- ja karikavõistlused ning esimese etapi võitis pingelises heitluses Priit Biene.

Traditsiooniline Leigo enduuro oli ka sarja Estonian Enduro Super Series kolmas etapp. Nagu Leigole omane, ei pääsenud võistlejad ka seekord vihmast: võistluspäev algas kaunis päikese paistes, kuid pärast esimest ringi algas sadu. Õnneks ei olnud see kuigi tihe.

Terve päev käis Enduro GP arvestuses tihe rebimine kolme sõitja – Elary Talu, Veiko Räätsa (Sõmerpalu MK) ja Priit Biene (AMK Kalev) – vahel.

Kui alguses olid kiiremad väiksematel ratastel E1 klassis osalevad Talu ja Rääts, siis päeva teises pooles suu-

tis Biene, kes nüüd E2 klassis taas suuremal, 450-kuubikulisel tsiklil võistleb, sisse panna «kuuenda käigu» ning edestas Talu 21,8 sekundiga. Kolmandaks tõusis aga samuti E1 klassis võistelnud soomlane Eemil Helander (Yamaha). Biene koguaeg neljal ringil oli 40.42,8 minutit.

E2 klassis järgnesid Biennele Hendrik Talviku (Paikuse MK) ja Priit Raid (AMK Kalev). E3 klassis võitis soomlane Teeemu Latostenmaa (Beta) Tajo Andressoo (KTM) klubikaaslase Priit Palatu (Sõmerpalu MK) ees.

E40+ klassis riisus koore võistluse peakorraldaja Riho Kollist (KTM, Sõmerpalu MK), jättes enda selja taha Martin Kohvi ja Erki Palusoo (Tartu Enduro klubi).

Klubide arvestuses läks esikoht Sõmerpalu motoklubi esimesele võistkonnale AMK Kalevi ja Sõmerpalu teise võistkonna ees. **LEPM**

Rada kulges Leigo järvede ümbruses.

HELEN URBANIK

TERVISEKASSA

SINA OLED OMA RINNA HOIDJA

Sinu elus on palju sulle täiesti asendamatu inimesi. Täpselt sama asendamatut oled sina neile. Hooli iseendast, sest nii hoolid sa ka neist.

Tule rinnavähi sõeluuringule!
See on lihtne, valutu ja ülioluline.

2022. aastal kutsume tasuta uuringule naisi sünniaastaga 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970 ja 1972.

soeluuring.ee

IV KAGU-EESTI TANTSUPIDU

SANNA KITMINE
29.05 | 18.00
INTSIKURMU LAULUVÄLJAK | PÕLVA

Piletid müügil Piletikeskuses ja kohapeal

Telli

LÕUNA EESTI Postimees

Tellimuse saad vormistada

- Valga Kesk 10; Põlva Oja 7; Võru Jüri 22a
- tel 766 1960, 766 1967, 766 1968
- levi@postimees.ee
- lounapostimees.ee/tellimine

Valga maadleja tõi esimeselt tiitlivõistluselt 7. koha

Tallinnas peeti näda-lavahetusel Põhjamaa-de meistrivõistlusi maad-luses. Valga noormees Marcus Evert Uhtjärv tuli kaalukategoorias kuni 80 kilogrammi seitsmendaks.

Treener Evo Saar märkis, et tegu oli Uhtjärve esimese tiitlivõistlusega ja seitsmes koht on kor-daminek. «Tänu esimese matši võidule punktidega 8 : 1 liikus ta järjest lähe-male esikolmiku suunas, kuni kaotus enne pronk-simatši lätlase Andrejs Usakovsiga tema võistlu-se lõpetas,» kommenteeris Saar. **TIIT LOIM**

Valgamaa jooksusari algas Hummuli pargijooksuga

Valgamaa jooksusari algas hiljuti peetud 39. Hummu-li pargijooksuga. Kokku oli osavõtjaid 122.

Kuuekilomeetrisel põhijooksul olid absoluut-arvestuses kiireim Mart Andresson Ülenurmest, järgnesid Taivo Muusikus Hummulist ja Ever Sini-salu Tõrvast. Naistest oli absoluutarvestuses kii-reim Bianka Uhtjärv Tõr-vast. **LEPM**

VANUSEKLASSIDE KIIREIMAD

- TU4, 150 m: **Esme Valner** (Valga)
- TU6, 150 m: **Marjanna Tammekivi** (Otepää)
- TU8, 400 m: **Andriana Hiis** (Otepää)
- TUI0, 2,2 km: **Mari Liiv** (Põlva)
- TUI2, 2,2 km: **Melissa Anderson** (Tõrva)
- TUI4, 2,2 km: **Käroli Padar** (Tõrva)
- N 18, 6 km: **Bianka Uhtjärv** (Tõrva)
- NI9, 6 km: **Keit Mariet Jürgens** (Valga)
- N40, 6 km: **Anneli Tamela** (Laatre)
- N50, 6 km: **Heldi Kaares** (Valga)
- N70+, 6 km: **Aija Lace** (Valka)
- PU4, 150 m: **Kigor Sööt** (Tallinn)
- PU6, 150 m: **Herman Varik** (Mulgi vald)
- PU8, 400 m: **Mihkel Tammekivi** (Otepää)
- PU10, 2,2 km: **Aksel Rohtla** (Tõrva)
- PU12, 2,2 km: **Robert Raak** (Otepää)
- PU14, 2,2 km: **Ralf Rebane** (Võru)
- MI8, 6 km: **Taivo Muusikus** (Tõrva)
- MI9, 6 km: **Mart Andresson** (Ülenurme)
- M40, 6 km: **Ever Sinisalu** (Tõrva)
- M50, 6 km: **Vello Lillipuu** (Türi)
- M60, 6 km: **Aivar Lillipuu** (Tõrva)
- M70+, 6 km: **Juhan Riit** (Valga)

ALLIKAS: VALGAMAA SPORDILIIIT

Poolmaratonil oli sõitjaid 114, 70-kilomeetrise distantsi läbis 86 ratturit.

2 X MALLE ELVET

VÕIDUSÕIT. Kõllest rattamaraton tõi starti hulgaliselt osalejaid.

Ratturid kihutasid tuules ja vihmas

MALLE ELVET
ajaleht@
lounapostimees.ee

Hawaii Expressi Estonian Cupi rattamaratonide sarja kuuluv 5. Kõllest rattamaratonil võeti mõõtu viiel distantsil. Teist korda sõideti Kõllestes 70-kilomeetrist Grand Prix' etappi; maraton, poolmaraton ja kahes kategoorias lastesõidud on kavas olnud selle võistluse algusest.

Tuules ja osaliselt vihmas sõidetud Grand Prix'l käis tuline heitlus kogenud ratturi, varasemate Kõllest maratonide võitja Gert Jõeääre ja 18-aastase tartlase Madis Mihkelsi vahel. Seekord võidutses Mihkels 3 sekundiga Jõeääre ees.

Kokku ületas finišijoone 476 rõõmsat ratturit. Võitlejate hulgas oli arvukalt lõuna-eestlasi. Võidukamad neist olid naised. 22-kilomeetrise poolmaratoni võitis 14-aastane Maria Jürisaar Haanja rattaklubist. 70 kilomeetri distantsil sai tubli kolmanda koha Liisa Ehrbergi ja Laura Lepa-salu järel Otepää naisrattur Mari Kruuser.

Läbi pori ja vihma, kuid silmade värades

Esimestena said medalid kaela noorimad ratturid. Kuni 8-aastaste ja 10-aastaste grupi kolm parimat tüdrukut-poissi võtsid särasilselt vastu oma võidukarikad. 8-aastaste seas sai esikoha Võrumaa juurtega Carl Christer Irbe, 10-aastaste hulgas seisis poodiumi teisel astmel suveotepäälane Hugo Bazõlev ja kolmandal Tristan Jürisaar Haanja rattaklubist.

«Olen siin võistlemas teist korda. Tulin koos poegade Adrian ja Carl Christeriga. Noorem poeg sõidab lastesõitu, Adrian poolmaratoni, ma ise

52 km maratoni,» rääkis Võru-maalt pärit Iren Irbe, kes jõudis varakult stardipaika. Jooksja taustaga Iren Irbe jõudis maratonis poodiumile M45 vanuse-grupi teise naisena, üldarvestu-ses oli ta kuues naine, kümne-ne Adrian Irbe sai poolmarato-nis esikoha M12 seas, seitsme-ne Carl Christer võitis M8 las-tesõidu. «Oli tore sõit, vahepeal sadas küll vihma ja teed olid porised,» lisas Iren Irbe.

Tuntud Antsla rattamehed Kannimäed – Viljar, Taa-vi ja Mihkel – märkisid enne Grand Prix' starti, et eks vars-ti ole näha, kes neist nobedam mees rajal on.

Viljar Kannimäe sai 70 kilomeetri distantsil 11. koha, Mihkel Kannimäe 14., kaotades Viljarile 8 sekundiga. 69. kohale platseerus Taavi Kannimäe. Kannimäedest noorim, Mihk-li poeg Roland, oli kuni kahek-sa-aastaste sõidus viies.

Tuntud Antsla rattamehed Kannimäed – Viljar, Taavi ja Mihkel – märkisid enne Grand Prix' starti, et eks varsti ole näha, kes neist nobedam mees rajal on.

Haanja rattaklubis treeniv Ma-ria Jürisaar (14) oli naiste seas poolmaratonil kiireim.

«Mõne tunni pärast on näha, kaua väntan. Olen siin kõigil etappidel võistelnud. Ega vihmata pääse,» nentis star-di eel tumedaid süngeid pil-vi kaenud ja kaaslastega jutel-nud Kalmer Kongo, Võrumaal Osulas elav ja Valgamaal Laa-tre Piima juhina töötav rattur. Ta saavutas maratonil M60 klassis esikoha. Maratonil oli võistlejaid kokku 235.

Liidrit tabas ebaõnn

Poolmaratonis oli Põlvamaalt pärit Anti Oot M65 arvestuse esimene. Paraku tabas ebaõnn poolmaratonil liidrina starti-nud 14-aastast Sebastian Sup-pit: ta kukkus stardijärgsetel esimestel meetritel ja sõit tuli ratta käikude purunemise tõt-tu katkestada.

Valgamaalt pärit Giia Laid-re tunnistas, et seekord ta ise ei osale. «Hoian põialt kümne-aastasele pojale Johann Tiit-sarile poolmaratonis ja tema isale Mehisele maratonis, nad võistlevad siin teist korda.»

Säravi silmi võttis oma esi-kohaauhinna vastu poolmara-tonis naistest kiireim olnud, vaid 14-aastane Haanja ratta-klubilane Maria Jürisaar, kes sai järgmisteks etappideks sel-ga liidrisärgi. Üldarvestuses oli ta kolmas, kaotus võitjale Egert Tammelehele vähem kui minut. Poolmaratonil oli sõitjaid 114.

Grand Prix' distantsil kol-mandana poodiumile jõud-nud otepäälanna Mari Kruu-ser nentis, et võttis Kõlles-te maratonist osa kolmandat korda. «Sõitsin pikka aega ees, kuid rada oli üpris raske. Tuul oli tugev ja sadas ka,» rääkis ta ja lisas, et on praegu lapse-ga kodune ja saanud sel keva-del trenniks läbida juba 4000 kilomeetrit.

70-kilomeetrise distantsi läbis 86 ratturit. Karikasarja esimene etapp sõideti tänavu virtuaalselt.

Aina populaarsemaks saa-va Kõllest rattamaratoni alga-tas ja seda korraldab eksprofi-rattur Allan Oras.

Serviti naasis Kehrast kuueväravalise võiduga

Meeeste meistriliiga eelviimane voor lõppes Eesti käsi-palli klassikalise vastasseisu-ga, kus HC Kehra / Horizon Pulp & Paper võõrustas Põlva Servitit. Külalised said meistrile kohaselt võidu tule-musega 29 : 23 (13 : 11).

Ehkki medalionanikud on lõppevatel meistrivõistlus-tel selged, jäävad viimase voo-ru otsustada kohad neljandast kuuendani. Kehral ja Raasi-ku/Mistral on üheksa ning SK Tapal seitse punkti. Meistri-liiga viimase vooru kohtumise-d peavad Raasiku/Mistra ja Viljandi HC 18. mail Arukülas, Põlva Serviti ja HC Tallinn 19. mail Põlvas ning SK Tapa ja HC Kehra / Horizon Pulp & Paper 19. mail Tapal. **LEPM**

Mathias Rebane (palliga) oli hooaja viimase Kehra ja Ser-viti vastasseisu täpseim pallur seitsme väravaga.

HELIN POTTER / EKL ARHIIV

Lootose naiskond karikafinaali ei jõudnud

Põlva Lootose jalgpalli-naiskonnale oli möö-dunud nädal sportli-kult pingeline.

Kahel korral tuli ette võtta teekond pealinna, et kesknädalal mängida kari-kavõistluste poolfinaalmäng JK Tallinna Kaleviga ning laupäeval kohtuda meistriliiga suveräänse liidri ja valit-seva meistriga – Tallinna FC Floraga.

Mõlemas mängus tuli vastu võtta kaotus. Kui Tal-

linna Kalevile jäädi alla mini-maalse tulemusega 0 : 1, siis Flora suutis Lootose väravas-se lüüa seitse vastuseta palli, neist kaks penaltist.

Lootos mängis Tallin-na Kalevi ja FC Flora vastu koosseisus Karina Piirimaa, Katrin Piirimaa, Elina Kahar, Karmen Piirimaa, Hanna Parv, Kärt Kaseorg, Kristin Kukli, Kaisa Liina Keps, Ave-Lii Laas, Ita Lillo, Kärt Hüd-si, Isabel Huma, Mairit Laa-nesaar ja Ketlin Pindis. **LEPM**

Põlva Looto-se jalgpalli-naiskond

RIINA RINNE

Põlva noored käsipallurid võidutsesid festivalil

Tartu ülikooli spor-dihoones sai teoks minikäsipallifesti-val, kus 2012. aastal sündi-nud poiste võistlusklassis võidutses Põlva KPK / Põlva SK võistkond. Tiimis mängi-sid Uku Varusk, Nikas Liub-chenko, Gregor Varjola, Len-nart Järvela, Brandon Trum-si, Bert Luts, Kaur Pütt ja Artur Talts. Nende treener on Kalmer Musting.

Samas võistlusklassis tuli 12. kohale Põlva KPK / Võru.

2013. aastal sündinud poiste võistlusklassis saavu-

tas teise koha Põlva KPK / Põlva SK, kuhu kuulusid Tris-tan Leesalu, Jasper Padar, Sander Kiilo, Valter Katškan ja Tanel Liloson. Nende käsi-pallurite treenerid on Kalmer Musting ja Rein Suvi.

Aasta nooremate klas-sis tuli Põlva KPK / Põlva SK teisele kohale. Võistkon-nas mängisid Villem Volt, Kristo Vasser, Remi Peedo-maa, Tristjan Uiboaid, Han-nes Tühis, Robin Läll, Robert Kähr, Niklas Sillaste ja Robin Raud. Puisse treenib Rein Suvi. **LEPM**

Võidukad Põlva noored käsipallurid ja treener Kalmer Musting

HELIN POTTER / EESTI KÄSIPALLIIT

Kuulutuste vastuvõtt Valgas Kesk 10, E–R kl 9–17 (lõuna 12–12.30), tel 766 1960; Põlvas Oja 7, E, K, R kl 9–17 (lõuna 13–13.30), tel 766 1967; Võrus Jüri 22a, E–R kl 9–17 (lõuna 13–13.30), tel 766 1968 ja e-posti aadressidel klienditeenindus@lounapostimees.ee, voru.klienditeenindus@lounapostimees.ee. Kuulutuste tellimine internetist: kuulutus.ajaleht.ee.

Asi polegi nii hull, aastaid ainult 6 ja 0. Astu julgelt käidud rada, astu nii, et täis saaks sada.

Ants Ploom

60

Juubelil õnnitleb tädi lastega.

KINNISVARA

Müüa maja Valgas Piiri 14. H 34 000 €. Tingi. Tel 5301 1151.

Noor pere ostab kodu ehitamiseks maad otse omanikult. Tel 5693 9277, koduhaldamine@gmail.com.

Ostame metsakinnistuid (ka läbi-raiutud), põllumaad ja raieõigust. Kinnistute ost ka koos hoonete, hüpoteegi, looduskaitsealade ja kaasomandiga. Parimad hinnad! Helista ja küsi pakkumist! Tel 5331 1935 või info@eramaa.ee.

Ostari garaaži Valgas. Tel 5306 9811.

Ostari korteri Valgas. Tel 512 3930.

Ostari maja Rõngu/Elva. Tel 5672 0707, 5647 9882.

Ostari metsa- ja põllumaad. Tel 552 7322.

Ostari metsamaa Rõpina vallas. 5850 4561.

Ostari talukoha koos metsa või maaga. Tel 504 1944.

Ostari Valgas ahiküttega korteri. Tel 526 8498.

Ostari suure korteri (vähemalt 3-toaline) Põlvamaal. Asukoht Põlva või Rõpina, sobib ka lähimbrus. Tel 5360 9790.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215.

Soovin osta ühe- kuni kahetoalise korteri Võrus või selle läheduses. Tel +372 5981 7442.

Soovin osta või üürida ahiküttega korteri Valgamaal. Tel 5787 9077.

LOOMAD

Ostari lambaid. Tel 5901 1418.

Ostari lambaid ja kitsi. Tel 5888 8803.

METSAMATERJAL

Haava-, sanglepa-, metsakuiva- ja okaspuupalkide ost. Tel 5620 8897.

Ostari kasvavat ja virnastatud võsa. Tel 5666 4217.

Ostari palke, paberipuud, küttepuitu ja raieõigust. Tel 5884 1203.

TÖÖ

A. Karuse AS pakub tööd RAHVUS-VAHELISTE VEDUDE AUTOJUHTIDELE. Palk kokkuleppel. Tel 507 3000, allain@akaruse.ee.

AS LIIMPUIIT

AS Liimpuit võtab tööle puidutöötajaid ja meistri. Töötasu kokkuleppel Töökoht Põlvas, CV saata ants@polvaliimpuit.ee, info tel 513 4545.

Lukksepp-keevitaja. Töökoht Ahjal, Põlvamaal. Lisainfo tel 5553 9161 ja e-post cv@mindreks.ee.

Puka Kool otsib oma kollektiivi MATEMAATIKAõpetajat (1,0 asenduskoht üheks õppeaastaks) tööle asumisega alates 1. septembrist 2022. Info Margot Keres, tel 5373 9107. Sooviavaldus ja kvalifikatsiooni tõendavad dokumendid saata hiljemalt 27. mail margot.keres@puka.edu.ee või Kooli 3, Puka, Otepää vald, Valgamaa.

Võru Espak pakub tööd C-kategooria autojuhile. Palk alates 1350 €. Tööpiirkond Võrumaa. Tel 523 5128.

Otsin töömeest puude tegemiseks ja betooni valamiseks 20 m². Tel 5750 2327.

OÜ võtab tööle raieetoolisi ja metsaistutajaid. Täpsem info tel 523 0190.

Vajame ehitusmaterjalide kauplusesse klienditeenindajat-laotajat. Kasuks tuleb varasem müügitöö ja ehitusmaterjalide tundmine. Töö sobib meesterahvale. Töö graafiku alusel. Täiskohaga töö. Töötasu 1200 €, tööle asumise aeg kohe. CV saata empak@empak.ee. Info tel 523 5128.

PÕLLUNDUS

Hobuse kõdusõnnik, kott 2,50 €. Tel 5365 6823.

Korralik hobuse kõdusõnnik kotiga koju. Tel 5454 0777.

Müüa sõnnikut ja talu kanamune. Tel 5592 7987.

Ostari T16, T25, T40AM, MTZ ja lääne ratastraktoreid ning sõnniku-laotaja 4 t, 7 t, 10 t, 15 t. Tel 5787 6262.

SÕIDUKID

Autode kokkuost. Tel 553 3060.

Sõiduautode kokkuost. Tel 5884 3333.

Müüa Ford Transit, 56 kW, 98. a. 6 kohta. TD. Tel 5750 2327.

Ostari autosid, maastureid ja kaubikuid. Tel 5693 2565.

Ostari igas seisukorras sõidukeid (100 – 10 000 €). Tel 5388 0780.

Ostari sõiduauto või kaubiku. Tel 512 3930.

Ostari KÕIKI TOYOTA MARKI SÕIDUKEID. TEL 5896 1576.

Ostari Picnicu, Corolla või muu Toyota. Tel 552 4347.

TEADE

22.05 kell 9-15 Rõõmukuu laat Rõpinas Tuletõrje väljakul. Tel 5661 8707.

Hääldestan kannelt. Tel 5894 7141 või 5613 5551.

Vastse-Kuuste kevadlaad 21. mail kell 9-15 aleviku laadaplatsil. Päeva-juht Ülle Kool. Kultuuriprogrammis rahvamuusikud Ülle ja Kristi Kool, Andre Laine tantsustuudio, mustlas-laulu- ja tantsuansambel Maljarka. Tegevusalal Ranna Rantšo mini-loomad, karjakoerad (borderkollid), batuudid, elektriautod. Rohevahetus, taaskasutuse õpituba. Info ja müügis registreerimine: tel 5693 7848, 670 9740.

VALGA LAAT 20.05 kl 9-16 Valga linna keskväljakul. Tel 5558 6650.

TEENUS

Aedade, terrasside ehitus. Tel 5831 1660.

Ahjude, pliitide, kaminat ja sooja-müüride remont. Tööpiirkonna lähtepunktiks on Tartu. Tel 5594 6425.

AM-, A-, B-, BC1-, BE-C-, CE-, D-kat ja tõstukijuhi koolitused, veoauto-juhi ameti- ja ADR-koolitused. Sõidumeerikute taatlemine, www.sõiduõppe.ee. Tel 507 8230.

CKE Inkasso OÜ ostab ja menetleb võlanõudeid. Rohkem infot www.ckeinkasso.ee.

Ehitus-, remondi- ja lammutustööd Võru- ja Põlvamaal. Tel 5800 5993.

Elektritööd, projekteerimine, elektripaigaldiste kasutuselevõtu korraldamine. AB Vamar OÜ, tel 5844 0544, info@vamar.ee.

Kaardid ennustavad tel 900 1727.

Kaardid ennustavad tel 900 1727.

Kellassepp, kullassepp, prillide remont, graveerimine. Põlva kaubamaja, Kesk tn 10, T kl 10–16; Võru, Jüri 19a, N kl 10–16; Valga, Vabaduse 26, R kl 10–16. Imre Aria, tel 516 2099.

Korstnapühkija, ka maale, redel kaasas. Tel 5191 6605.

Kütte-, vee- ja kanalisatsioonitööd, kliimaseadmete paigaldus ja hooldus, septikud/biopuhastid. Teras/Press OÜ, tel 5688 7983, aikopatlep@gmail.com.

Maaküttetorustiku aukude puurimine kitsastes tingimustes. Projekt ja konsultatsioon hinna sees. Puurkaevude ja veevarustuse rajamine. Baltipuurkaev.ee, tel 521 7415, 504 2999.

Muru ja heina niitmine ning trimmerdamine Valgamaal. Tel 527 8065.

Muruniitmine. Tel 5197 0295.

Niitmine ja trimmerdamine. Ka suured pinnad. Hea hind. Tel 520 5575.

Ohtlike puude langetamine, hooldus ja äravedu tegevuskindlustusega arboristilt. Kändude freesimine, ülekasvanud hekkide tagasi-loikus. Esita meile väljakutse! 12 aastat kogemust. Tel 5666 7776, info@vikatimees.eu.

Ohtlike puude langetamine. Tel 505 4983, www.ohtlik.ee.

Ohtlike puude raie. Tööd korvtõstu-kiga (21 ja 30 m), kändude freesimine, puiduhakkuri teenus. Tel 5810 8597, info@maastikuhooldus.ee.

Prahibussi teenus, laadijad. Tel 5386 7377.

RENTHON

PUKSIIRABI, AUTOABI. Tel 5399 9127.

Puksiiri- ja tõsteteenus Lõuna-Eestis (kraanaga, kandevõime kuni 5 tonni), ostari seisma jäänud või rikkega sõidukeid, traktoreid ja muud tehnikat. Tel 5675 5616.

Rakke- ja salvkaevude kaevamine, puhastamine, remont ja rõngaste vahetamine. Tel 5840 0240.

Rakkekaevude kaevamine, puhastamine ja remont. Tel 5638 1774.

Rakkekaevude puhastamine, remont ja kaevamine. Tel 5634 4807.

Remondin traktoreid (T-16, T-25, T-40, MTZ), autosid ja muud põllumajandustehnikat ning teen kee-keevitustööd. Tel 508 6373.

Salvkaevude kaevamine, puhastamine, süvendamine ja remont. Tel 5679 3951.

Suure- ja väikesemahulised ehitus- ja lammutustööd Lõuna-Eestis. Oleme kaubikuga abiks esemete kolimisel ja transportimisel. Küsi pakkumist tel 5377 4277, kirjuta meile t88mehed@gmail.com või Facebooki-lehel Tõõmehed OÜ.

Torutööd, küttesüsteemide läbi-pesu, veevarustussüsteemide ja pumpade paigaldus. Tel 5813 5496, www.santeenus.ee.

Tänavakivide paigaldus. Tel 5694 8039.

Värvin maju ja katuseid. Tel 5687 2994.

Õhksoojuspumba paigaldus ja hooldus. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu, tel 5656 2191.

ELEKTRITÖÖD. Tel 5663 8342.

Kaevude puhastus, septikute paigaldus, veetorustike ja kanalisatsiooni rajamine. Tel 5813 5496, www.santeenus.ee.

Kõigi liikurmasinate rehvide, velgede, sisekummi müük, paigaldus. Tel 526 8498, info@gersamia.ee, www.gersamia.ee.

SOODNE FEKAALIVEDU. Tel 510 9995.

Teostan siseelektritööd. Tel 5675 3918.

TÖÖSTUSE 11, TÕRVA

VOODID
TEHASE
HINNAGA

Voodid, madratsid, kummutid, kapid
Võimalus soetada ka Liisi Järeelmaksuga

13-14 MAI / 19-21 MAI
N,R 14:00-18:00
L 10:00-15:00

Sime Beds

Info +372 5538480

Renlog

Raieõiguste ja metsakinnistute ost.
Tel 517 4303,
argo@renlog.ee,
www.renlog.ee

BioPel
MINI
PELLETIKATLAD

SOE KODU,
STABIILNE
HIND!

ostakatel.ee
info@ostakatel.ee
TEL 526 7072

e-pood avatud 24/7

A|D|E|R

KINNISVARA
müük • rent • üür

METS JA METSAMAA
müük • vahendus

KONSULTATSIOON

MARGUS ADER
margus@ader.ee, tel 527 2350

VEIKO TAMM
veiko@ader.ee, tel 513 8494

www.ader.ee / kinnisvara

MÜÜK

30 cm ja 40 l: **kuiv lepp** 3,50 €, **kuiv kask** 4,25 €. Alusel: **puitbrikett** 960 kg, **turbabrikett**. Heledad **pelletid** 975 kg. Vedu tasuta. Tel 5373 3626.

6 mm ja 8 mm **pellet**, veovõimalus. Tel 528 6403.

Ehitusliku saematerjali, kruusa ja liiva müük. Tel 510 0441

Otse tootjalt 6 ja 8 mm premium-**pelletid**, pakitud kandiline **kasebrikett**, pakitud kandiline **turbabrikett**, pakitud **kivisüsi**, kuivad **kütteklotsid**. Vedu. Tel 506 8501.

Puit- ja ehitusmaterjali müük, tasuta kohalevedu üle Eesti. Kõik, mida ehituseks vajad. Tel 5593 6326, WWW.KPUIT.EE.

Saematerjali müük, eri pikkused ja ristlõiked, servamata sanglepp, okaspuu, kask, kuiv männiplank, sauna voodrilaudad, lavalauad (sang-lepp, haab). Transport kokkuleppel. Tel 5620 8897.

Saunavooder 16 €/m² ja lavalauad 2,50 €/m. Tel 5645 2170, pakkpuitee.

Silva-Agro OÜ kaupluses Sangastes müügil laias valikus kaupa. **Meilt leiad vajalikku nii kodu, aia kui ka ehituse tarbeks.** Oleme avatud E-R kl 8-17.30, L kl 9-15. Tel 766 9331.

Kõrgekaliteediline **pellet** 6 mm, 1 pakk (15 kg) 6,50 €, 33 pakki alusel (495 kg) 190,00 €, 66 pakki alusel (990 kg) 335,00 €. Kõrgekaliteediline pellet, mis on mõeldud sooja-tootmiseks pelletikatlal või kaminas. Toodetud puidutööstuse jääkidest ning ei kahjusta loodust. Tel 5551 7926, redoksinvest@gmail.com.

Müüa **kuiva leppa** 30 cm / 40 l, 3.30 €/kott (Valgamaa ja Antsla piirkond). Tel 504 7799.

Müüa **küttepuid**. Tel 5831 7709.

Müüa **saematerjali, voodri-, põranda- ja terrassilaudu**. Transport tasuta. Tel 525 8911.

Müüa Saksamaal toodetud, **punase korgiga eetrit**. Tel 5351 5861.

Müüa Valgas **kuivad küttepuud** (40 l kotis, lepp 3 €, kask 3.50 €), vedu. Tel 5398 3286.

PEUGEOT PARTNER, 5-kohaline. 2000 €. Tel 511 3273.

OST

40-50 rm 3 m **leppa**. Tel 5612 7434.

Kujud. Tel 5803 6752.

Kunsti ost. Tulen ise kohale ja tasun kohe. Tel 5803 6752.

Tarbeklaas. Tel 5607 7449.

Ostan **mootorratta** IZ ja M osasid või terve ratta. Tel 5664 4605.

Ostan **vanu raamatuid, maale, graafikat, münte**, postkaarte, paperraha, mööblit, nõusid, märke jne. Tel 5829 9810.

Ostan raamatuid, vinüülplaatte, lauanõusid jm **vanavara**. Tel 5804 6910.

Kodu, mis armastusega loodud, lähedased, kes hingest hoitud, töö, mis südamest tehtud – nüüd sest kõigest vaid mälestus...

Südamlik kaastunne Kairile ja Janekile peredega kalli isa, vanaisa ja äia

ALEKSANDER GALÕNINI
kaotuse puhul.
Mälestavad Eevi, Lii ja Margus.

Tuul puude ladvus tasa kiigub, me vaikselt leinas langetame pea...

Mälestame head jahikaaslast ja avaldame kaastunnet lähedastele

HELMO HAINSOO
kaotuse puhul.
Rasina ja Kauksi jahtkonna jahimehed

Ikka mõtetes tulen Su juurde, leinas langetan pea. Koduõuelt otsin Su jalajälgi, lindude laulus kuulen Su häält, tuules tunnen Su puudutust...

Teatame sügava kurbusega, et lahkus meie kallis abikaasa, isa ja vanaisa

AHTI LIIV
16.03.1945–14.05.2022
Leinavad omaksed.

Ärasaatmine 20. mail kl 12 matusetalituses Sinilill, muldasängitamine Tartu mnt kalmistule.

Elamiseks antud aeg voolas peost kui liiv...

Mälestame

ALEKSANDER GALÕNINIT
ja avaldame kaastunnet emale ja lastele peredega.

Valgamaa PIK ujujad

Mälestame head sõpra

ALEKSANDER GALÕNINIT

Avaldame kaastunnet lähedastele.

Lapsepõlvesõbrad Sulev, Neeme, Valdeko, Toomas, Jaan

Üks tee on lõpuni käidud, üks süda on vaikinud...

AHTI LIIV

Avaldame südamlikku kaastunnet Õnnele ja lastele abikaasa ja isa surma puhul. Mälestame toredat naabrit. KÜ Tähe 13, Valga

Las küünlavalgus mälestusi paitab ja kaotusvalu leevendada aitab...

Südamlik kaastunne Õnnele, Kristelile ja Urmole kalli abikaasa ja isa

AHTI LIIVA
kaotuse puhul.
Aive perega

Südamlik kaastunne Õnnele, Kristelile ja Urmole kalli abikaasa ja isa

AHTI LIIVA
kaotuse puhul.

Tiiu perega

Seal, kus sulgub eluraamat, algab mälestuste maa...

Südamlik kaastunne Õnnele, Kristelile ja Urmole kalli abikaasa ja isa

AHTI LIIVA
kaotuse puhul.

Tiiu perega

Seal, kus sulgub eluraamat, algab mälestuste aeg...

Kallid Õnne, Kristel ja Urmo! Siiras kaastunne teile kalli abikaasa ja isa

AHTI LIIVA
kaotuse puhul.

Anneli tütardega

Me südameis sa ikka elad, jääd mõtteis meie keskele...

Südamlik kaastunne Õnnele, Kristelile ja Urmole kalli abikaasa ja isa

AHTI LIIVA
kaotuse puhul.

Mälestavad Jane ja Ahti.

Südamlik kaastunne Marjele perega kalli ema, ämma, vanaema

EHA LILLE
kaotuse puhul.

Värska käsitööseltsi Kirävüü naised

Tunde tasa lööb aegade kell, alles jääb mälestus, hea ja hell...

OTTO NARUSK
02.12.1930–13.05.2022

Tunneme südamest kaasa abikaasa Virvele ja kõigile teistele lähedastele.

Kaasteelised Ene Ennuga, Olly, Anu N., Leili, Valja

Mälestame endist kauaaegset õpetajat. Südamlik kaastunne Katrin Mustale ja Virve Naruskiile kalli

OTTO NARUSKI
surma puhul.

Räpina Ühisgümnaasiumi pere

Südamlik kaastunne Virvele ja tütardele

OTTO NARUSKI
kaotuse puhul.

Perekonnad Kaldmäe ja Jõgi

Mälestame klassiõde

EVI PÄRTELPOEGA

Avaldame kaastunnet Ennole ja teistele lähedastele. Meenutame koosirgumist.

Klassikaaslased Patküla kooli päevilt

Sügav kaastunne Peetrile kalli ema

MARGARITA TEEÄÄRE
kaotuse puhul.

Kaitseliidu Valgamaa malev

Mälestame pika ja värvika loometeega Valga maalikunstnikku

VIKTOR FJODOROVI

Südamlik kaastunne lähedastele.

Valga Kultuuri- ja Huvialakeskus ning Valga loomeinimesed

Meist igaühele on antud aeg, mis ongi meie elu. (V. Osila)

ALEKSANDER GALÕNIN

Mälestame head ja sõbralikku naabrimeest. Meie südamlik kaastunne Janekile ja Kairile peredega ning teistele omastele. Andres, Milvi ja Maarika

Aeg ühiseid rõõme ja muresid ei mata, aeg kaunimad ajad meelde jätab.

Südamlik kaastunne lähedastele kalli

ALEKSANDER GALÕNINI
surma puhul.
Erki, Marek peredega ja Viktor ning Ilme

Eesti Rahvusvaheline Kool avaldab Joshua Jacobsonile ja Külli Köppo-Jacobsonile sügavat kaastunnet kalli poja

JANEK JACOBSONI
surma puhul.

Eesti Rahvusvahelise Kooli pere

Las küünlavalgus mälestusi paitab ja kaotusvalu leevendada aitab...

Südamlik kaastunne Õnnele, Kristelile ja Urmole kalli abikaasa ja isa

AHTI LIIVA
kaotuse puhul.
Aive perega

Töökas ja sõbralik oli Su hind, puhkama, puhkama kutsuti Sind... Südamlik kaastunne abikaasa Õnnele, tütar Kristelile, poeg Urmole ja kõigile teistele lähedastele kalli

AHTI LIIVA
kaotuse puhul.
Mälestavad Juta, Agnes, Peeter, Mati, Anja.

Kesk ilusat kevadet ja päikesekulda viis sind tee, kust tagasi ei tulda...

Südamlik kaastunne Õnnele, Kristelile ja Urmole kalli abikaasa ja isa

AHTI LIIVA
kaotuse puhul.
Alar perega ja Valve

Jäi tühjaks koduõu ja tuba, ei ava käsi iial koduvärvavat...

ALEKSANDER GALÕNIN

Meie sügav kaastunne Kairile ja Janekile peredega ning Liidiale ja Millale kalli isa, vanaisa, äia, venna ja tädipoja kaotuse puhul. Naabripere Grin, Tiirak ja Lapp

Vaikus ja rahu on Sinuga, helged mälestused jäävad meiega...

Avaldame kaastunnet Janekile, Kairile ja Millale peredega kalli

ALEKS GALÕNINI
lahkumise puhul.
Milvi, Viestur, Toomas

Jõudsid elus palju anda, jõudsid muret, rõõme kanda, kuni viimaks rahuranda lõppes Sinu rännutee...

Mälestame kurbuses alati rõõmsameelset ja abivalmis

ALEKSANDER GALÕNINIT
ning avaldame kaastunnet tütre ja poja peredele. Kaie ja Lasse

Meeles ja mõtetes, hinges ja südames oled alati meiega.

VIIVE KIIS
23.06.1941–19.05.2021

Mälestame 1. surma-aastapäeval.

Pojad peredega ja Valve

Kesk ilusat kevadet ja päikesekulda viis sind tee, kust tagasi ei tulda...

Südamlik kaastunne Õnnele, Kristelile ja Urmole kalli abikaasa ja isa

AHTI LIIVA
kaotuse puhul.
Alar perega ja Valve

Tuul puude ladvus tasa kiigub, me vaikselt leinas langetame pea...

ALEKSANDER GALÕNIN

Head naabrit mälestavad ja avaldavad kaastunnet lastele peredega Aare, Marika ja Siiri.

Äkki katkes Sul elulõng, hella mälestust me Sinust hoiame...

Südamlik kaastunne Janekile, Kairile ja Liidiale peredega ning teistele lähedastele kalli

ALEKSANDER GALÕNINI
kaotuse puhul.
Mälestavad Adeele, Valdur, Liivi ja Heinart peredega.

Kesk ilusat kevadet ja päikesekulda viis sind tee, kust tagasi ei tulda...

Kallist venda ja tädipoega

ALEKSANDER GALÕNINIT
mälestavad ja avaldavad sügavat kaastunnet lastele peredega öde Liidia ja Milla peredega.

Seal, kus sulgub eluraamat, algab mälestuste tee...

Teatame kurbusega, et lahkus meie armas abikaasa, isa, vanaisa, vanavanaisa

PAUL KÕLLAMÄGI
11.01.1942–06.05.2022
Leinavad abikaasa, lapsed ja lapselapsed peredega.

Ärasaatmine 21. mail kell 10.30 Saatsse kirikus.

Telli LÕUNA-EESTI Postimees

lounapostimees.ee/tellimine

VALGA VALLAVALITSUS
kuulutab välja konkursi
TSIRGULIINA KOOLI DIREKTORI
ametikohta täitmiseks.

Täpsem informatsioon Valga valla kodulehel
www.valga.ee/toopakkumised

Kääpa Põhikool otsib oma meeskonda

- õppejuhti,
- muusikaõpetajat,
- tehnoloogiaõpetajat,
- õpiabiõpetajat,
- eesti keele õpetajat
- uussisserändajatele,
- õpiabi õpetajat,
- pikapäevarühma õpetajat.

Kandideerimiseks palume saata CV ja haridust
tõendavate dokumentide koopiad hiljemalt
06. juuniks 2022 e-aadressil
tarmo.tammes@koopakool.edu.ee
märgusõnaga „Kandideerimisavaldus“.

Valka vald võtab tööle
Valga-Valka koostöökoordinaatori.

Täpsem informatsioon Valga valla kodulehel
www.valga.ee.

Keeni põhikool kuulutab välja konkursi vabade ametikohtade
täitmiseks alates 2022/2023. õppeaastast:

- LOGOPEED
- SOTSIAALPEDAGOOG
- KLASSIÕPETAJA

Ootused kandidaadile:

- vastavus õpetaja kvalifikatsiooninõuetele
 - tahtmine õpetada ja õppida, kogemusi omandada ja areneda koos kooliperega
 - väga hea suhtlemisoskus, empaatiavõime ja kohusetundlikkus
- Teretulnud on ka magistriõppes õppiv tubli üliõpilane.

Omalt poolt pakume:

- huvitavat, mitmekesist ja vastutusrikast tööd
- ametialast arenemisvõimalust ja eneseteostust
- 56 päeva puhkust
- sõbralikke ja ettevõtlikke kolleege ning rahulikku töökeskkonda väikeses maakoolis

Palume esitada motiveeritud avaldus ja CV koos kvalifikatsiooni-
lehtidega vastava lõputunnistuse ning akadeemilise õiendiga
31. maiks Keeni põhikooli aadressil Kooli tee 2, Keeni, 67012
Otepää vald või e-posti aadressil direktor@keeni.edu.ee.
Tööle asumine alates **22. augustist**.

Lisainformatsioon direktori asendaja Maarja Kalliselt
tel 522 8720; 769 6220, e-post: maarja.kallis@keeni.edu.ee

TÕRVA GÜMNAASIUM
võtab konkursi korras tööle

- ERIPEDAGOOGI
- KLASSIÕPETAJA
- ABIÕPETAJA (2 ametikohta)

Sooviavaldus, CV ja haridust tõendavate dokumentide
koopiad saata hiljemalt **31.05.2022.a.** meiliaadressil
kool@torva.edu.ee või postiaadressil
Puistee 1, 68606 Tõrva linn.

Tööle asumise aeg **22.08.2022.a.**
Lisainfo: direktor Ivar Hanvere, ivar@torva.edu.ee,
tel 525 5384.

Värska Gümnaasium

võtab 2022/2023. õppeaastast konkursi korras tööle

- bioloogia ja loodusõpetuse õpetaja (osaline koormus),
- ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetaja,
- gümnaasiumi matemaatikaõpetaja (osaline koormus),
- pärimusõpetuse õpetaja (osaline koormus),
- käsitöö ja kodunduse õpetaja (osaline koormus).

Avaldus, CV ja kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide
koopiad saata hiljemalt **10. juunil** 2022 e-posti aadressil
kool@varskakool.ee või postiaadressil Pikk 13,
Värska alevik 64 001, Setomaa vald, Võrumaa.

Info telefonil 513 4782, direktor Liina Palu.

Otepää vallavalitsuses saab tööd

HANKESPETSIALIST

Peamisteks teenistusülesanneteks on:

- vallavalitsuse korraldatavate riigihangete dokumentatsiooni ettevalmistamine ja hankemenetluste õiguspärane ning asjakohane läbiviimine, sh riigihangete registris toimingute tegemine
- vallavalitsuse teenistujate ja hallatavate asutuste nõustamine hangete planeerimisel ning läbiviimisel
- valla hankeplaani koostamine ja selle täitmise jälgimine
- riigihangete dokumentatsiooni haldamise süsteemi uuendamine ja korras hoidmine

Nõuded kandidaadile:

- kõrgharidus
- riigihangetealane töökogemus
- eesti keele oskus kõrgtasemel, ühe võõrkeele oskus suhtlustasandil
- ajaplaneerimise oskus ja suutlikkus töötada iseseisvalt
- täpsus ja korrektsus, hea suhtlemis-, läbirääkimis- ja organiseerimisoskus
- hea analüüsivõime ning oskus mõista juriidilisi tekste
- valdkonnaga seotud õigusaktide tundmine ja oskus neid oma töös rakendada
- oskus töötada vajalike andmekogude ja infosüsteemidega

Kasuks tuleb:

- avalikus teenistuses töötamise kogemus

Omalt poolt pakume:

- huvitavat ja vastutusrikast tööd
- täienduskoolituse võimalusi
- toetavat meeskonda

Tööle asumise aeg:

- esimesel võimalusel

Kandideerimiseks saata hiljemalt **06.06.2022** elulookirjeldus
ja motivatsioonikiri e-aadressile vald@otepaa.ee.

Lisainfo: tel 5647 4875, Riina Savisaar

HANVAL
Metall

PAKUB TÖÖD

CNC TÖÖPINGI OPERAATORILE

(KARKSI-NUIA)

Töö sisu: CNC tööpinkidel
detailide valmistamine,
tööpinkide igapäevane
hooldamine ja töökoha
korrashoid.

Huvi korral võta ühendust:
+372 51 41 100, Ursel Hannus
ursel@hanval.ee

LÕUNA-EESTI Postimees

Kuulutuste tellimine

Kesk 10, Valga
E-R 9-17 (lõuna 12-12.30)
Tel 766 1960

Oja 7, Põlva
E, K, R 9-17 (lõuna 13-13.30)
Tel 766 1967

Jüri 22a, Võru
E-R 9-17 (lõuna 13-13.30)
Tel 766 1968

kuulutus.ajaleht.ee

Valga Haigla AS on asutatud 1997. aastal. Suurima ettevõtte-
na Valga maakonnas pakub haigla tööd ligi 380-le inimesele,
sealhulgas 70 arstile ning 140 õendus- ja hooldustöötajale.
Aastas ravitakse Valga haiglas ca 4000 patsienti. Ambula-
toorse koolituse arv on ligi 40 000. Eriarstid võtavad vastu
enam kui 20 erialal. Lisaks ravitegevusele pakutakse Valga
haiglas hoolekande- ja erihoolekandeteenust.

AS Valga Haigla ootab oma meeskonnaga liituma

JUHIABI-PROJEKTIJUHTI

Juhiabi-projektijuhi töö eesmärk on toetada Valga haigla juhtkonna liikmeid
organisatsiooni jaoks erinevate oluliste projektide elluviimisel. Sinu vastutusel
on dokumendihaldus ja kommunikatsioon.

Sinu tööülesanded eeldavad algatusvõimet, kiiret ja paindlikku tegutsemist, toimetulekut
erinevate inimeste ja olukordadega ning teabe konfidentsiaalsuse tagamist.

Sinu ülesannete hulka kuulub:

- projektide elluviimise toetamine ja/või projektide juhtimine
- organisatsiooni suhtekorraldus (sh veebilehe haldamine)
- organisatsioonikultuuri hoidmine ja edendamine
- dokumendihalduse korraldamine
- allkirjastatavate dokumentide keelise ja tehnilise korrektsuse tagamine
- üldtelefonile ja e-posti saabuva informatsiooni haldamine
- juhtkonna külaliste vastuvõttude korraldamine ja teenindamine

Oled oodatud liituma Valga Haigla ASi meeskonnaga, kui oled sobiva kutse- või
kõrghariduse ja erialaga seotud töökogemusega.

Ootame sinult väga head suhtlemis- ja meeskonnatöö oskust ning ettevõtlikkust,
iseseisvust, planeerimisoskust, süsteemsust ja korrektsust. Sa peaksid valdama nii
eesti kui ka vene keelt ning inglise keelt vähemalt suhtlustasandil.

Kandideerimisel annavad eelise head IT- või õiguslased teadmised.

Omalt poolt pakume huvitavat tööd muutustele avatud arenevas piiriäärses haiglas,
võimalust algatada ja olla osaline erinevates projektides ning läbi selle omandada
uusi oskusi. Lisaks konkurentsivõimelisele palgale rakendame Valga haigla töötajatele
ettenähtud väärtuspakkumisi, mille osa on nii paindlik tööaeg kui ka terviseedenduse ja
transpordi kompensatsioon.

Kandideerimiseks palume esitada CV, haridust tõendava dokumendi koopia ja
palgasoov 30. maiks e-posti aadressile info@valgahaigla.ee märgusõnaga „Juhiabi-
projektijuht“.

Lisainfot saab sisuliste küsimuste korral AS Valga Haigla juhatajalt Apo Ojalt e-posti
aadressil apo.oja@valgahaigla.ee, tel 766 5201.